

PERSPECTIVES OF PRE-SERVICE SOCIAL STUDIES TEACHERS TOWARDS ANTHROPOLOGY¹**Osman SABANCI***Assist. Prof. Dr., Gazi University, Turkey, osmansabanci@gazi.edu.tr
ORCID: 0000-0003-4711-0227***Cemil Cahit YEŞİLBURSA***Assoc. Prof. Dr., Gazi University, Turkey, yeşilbursa@gazi.edu.tr
ORCID:0000-0001-8568-6061**Accepted: 27.10.2019 Received: 17.03.2020***ABSTRACT**

The aim of this study is to investigate the perspectives of pre-service social studies teachers on anthropology. In order to compare the views of 2nd grade university students about the anthropology course before and after they take it, the study uses exploratory case study method, which is one of the qualitative research designs. Participants were selected through convenience sampling method. The sample of the study consists of 70 pre-service social studies teachers. Written opinion forms and visual evaluation forms were used as data collection tools. The collected data were analyzed via descriptive and content analysis. Results of the visual evaluation forms show that the participants associated anthropology with racism and physical/biological aspects considering their prior knowledge. They indirectly formed the relationship between anthropology and culture by relating anthropology to other branches of science. In general, the number of the participants who related pictures with anthropology is considerably high. The results obtained before the course through written opinion forms are similar with the results obtained through visuals. It is seen that the participants described anthropology through physical anthropology especially with race-oriented answers. It is also seen that after the participants took anthropology course, their answers became culture oriented although the data containing race-oriented answers still existed, though with a low frequency. Before and after the course, the participants developed relationships between anthropology and social studies by using the word 'human' in their statements frequently. They indicated that information presented by anthropology enriched their field knowledge and teaching processes. They also emphasized that anthropology course should be compulsory in undergraduate program because the contents of anthropology and social studies courses are similar.

Keywords: Social studies, pre-service teacher, anthropology, perspective

¹ This study was orally presented at 2nd International Congress of Eurasian Social Sciences, Side, Antalya, 4-7 April 2018.

INTRODUCTION

After the revision of social studies curricula in 2005, the term ‘social studies as social sciences’ took part in social studies education program in addition to the other two traditions. Following this revision, social studies education undergraduate program was also changed. Because of these changes, Turkish Language and Turkish Literature courses were excluded from the undergraduate program of social studies education. Later, History, Geography and several other social science courses were included. This multidisciplinary structure of social studies education program is a reflection of ‘social studies as social sciences’ tradition. One part of this reflection is the anthropology discipline. When 2005 curriculum of the social studies is analyzed, it is seen that most of the learning fields are related to anthropology (MoNE, 2005). Similarly, it is seen that most of the learning areas in new social studies curriculum, which were revised in 2017 and 2018, are related to anthropology. Besides, the points to be taken into consideration during the implementation process which are highlighted in 2018 social studies curriculum, include the emphasis on the tradition of ‘social studies as social sciences’ and the discipline of anthropology (MoNE, 2018). Barth (1991) indicates that social studies involve basic information about history and culture of a society as well as the themes and concepts related to social and individual issues (Şahin & Çetinoğlu, 2016). The studies given above put emphasis on the integration of the formal definition of the social studies with multidisciplinary aspect (Sunal & Haas, 2011). When it comes to history and culture of a society, it can be said that social studies are directly related to anthropology because it focuses on culture and human’s life style (Naylor & Diem, 1987). General anthropology analyzes fundamentals of human biology, psychology, society and culture, and investigates the relations among them (Kottak, 2011). Anthropology provides a larger synthesis of these disciplines, so it has a broader range of topics (Miller, 2009). Anthropology is constructed on three disciplines that are biology, history and sociology, and it has two branches as physical (biological) anthropology and cultural anthropology (Beals & Hoijer, 1991; Haviland, 2002; Öztürk, 2006). Both of the branches are related to social studies, but it is possible to say that cultural anthropology is more related. Cultural anthropology is related to several fields such as language, music, art, literature, religion, law, and economy. In addition, archaeology supports anthropology as it provides information about the cultures developed by people with archaeological excavations in ancient sites (Öztürk, 2006). Cultural anthropology is a suitable discipline to be used in the curriculum of social studies because it contains the elements that include how people live in various places and time zones (Burstein, 2014).

Demircioğlu (2006) argues that some students in Turkey cannot understand the importance of social science disciplines and are not interested in this field. The reason is explained by Paykoç (as cited in Demircioğlu, 2006) as students’ not being able to comprehend the aim of teaching social sciences and not expecting any benefits from these courses for their future lives. Safran (as cited in Demircioğlu, 2006) argues that teachers who have inadequate knowledge about the aim and philosophy of social sciences as well as the teachers who do not have any information about the changes that social sciences can make on student behaviour always have problems in enabling their students to reach the objectives of this field. A social studies teacher can interpret humans and their culture throughout the history in a holistic way with the help of the information provided by anthropology.

Here, it is vital to investigate teachers' opinions about anthropology that analyzes physical and cultural dimensions of humans as well as their interpretations of this discipline. Enabling students to understand and appreciate the similarities and differences among people is one the most important aims of social studies (Naylor & Diem, 1987). However, many of the students are not getting the education in line with this aim (Smith, Kulinna, Vissicaro & Fredrickson, 2016). Social studies teachers should be equipped with the skills and knowledge about this field's features and qualifications during their undergraduate education in order to enable their students to acquire target behaviours (Demircioğlu, 2006). For this reason, it is estimated that analysing views and realizations of teachers about anthropology will contribute to literature. According to Nelson and Stahl (1991), quantitative studies about anthropology in social studies courses are few and superficial. The aim of current study is to investigate pre-service social studies teachers' views towards anthropology, which is one of the disciplines taking part in undergraduate program of social studies education. In the line of this general aim, the present study obtained the participant pre-service social studies teachers' views before and after taking the course by looking for the answers of questions below:

1. What are the views of pre-service social studies teachers about the content of anthropology?
2. What are the views of pre-service social studies teachers about usefulness of anthropology?
3. What are the views of pre-service social studies teachers about necessity of anthropology?

METHOD

An exploratory case study, one of the quantitative research designs, was used to conduct this study. A case study is preferred when the researcher has little control over the situations, and the focus is on a current case within the context of real life as well as when the questions are how and why (Yin, 2003). An exploratory case study is an intense study conducted before an extensive research is carried out (Davey, 1991).

Participants

A convenience sampling method was used to determine who would participate in the study. In convenience sampling, researcher chooses the participants because of their willingness and readiness to participate in the study. Namely, the researcher selects a sample that is near at hand and easy to access. This sample also includes the participants that are eager for the study (Teddlie & Yu, 2007; McMillan & Schumacher, 2010; Creswell, 2012; Yıldırım & Şimşek, 2016). 70 sophomore students studying at social studies program in faculty of education were recruited for this study. The reason for recruiting second grade pre-service teachers was that they had encountered anthropology course for the first time. Demographic information about the participants are given in Table 1.

Table 1. Demographic Characteristics of Participants

Gender	n	Reading status related to anthropology	n
Female	39	Yes	23
Male	31	No	47
Total	70	Total	70

The study group of this study consisted of 70 pre-service teachers from sophomore students of a university. Thirty-nine of the participants were female and 31 were male. When we questioned the reading status of any books related to anthropology, the number of the participants who answered "Yes" to this question was n=23 while the number of those who answered "No" is n=47".

Data Collection Tools

Data were collected via a written opinion form consisting of five open-ended questions and an evaluation form consisting of 20 pictures. Written opinion form was applied at the beginning of the term to determine the views of the participants about anthropology until that day. The first three questions of this form was about the content of anthropology, the fourth question was about its usefulness, and the fifth question was about its necessity. On the other hand, five of the pictures used in the visual evaluation form were about physical/biological anthropology; fifteen of them were about cultural anthropology. These pictures were selected because they represented wide range of fields to study such as religion, beliefs, traditions, race, evolution, research, etc. In picture-evaluation form, firstly the picture then three options as 'Yes', 'No' and 'I have no idea' were given for the participants to answer according to their associations of the picture with anthropology. Data collection tools were controlled by two experts in the related field of education, a measurement and evaluation expert and a linguist. Data collection tools were applied before the first anthropology course started at the very beginning of the term. The same tools were reapplied when the last anthropology course finished at the end of the term. After the two forms were filled by the participants at the beginning of the first course of the term, they participated in a theoretical and practical teaching process until the last anthropology course. In the first 7 weeks of this 14-week process, the instructor gave participants theoretical information about anthropology. During this process, prior information about how to make a fieldwork was given with the help of sample cases. Participants chose their friends that they would like to work with for a cooperative group work. Each group were asked to introduce an occupation, a tradition or a belief that were almost disappeared. They made an interview with the people related to the topic they would introduce. They were asked to keep a diary to write about their experiences during the work. Moreover, they were asked to evaluate themselves and their friends using self-evaluation and peer-evaluation forms. They were also asked to share their observations about the occupation they introduced. Lastly, participants were asked to fill the forms again according to the experiences they gained at the end of the last course of the term.

Data Analysis

Descriptive analysis, one of the quantitative data analysis methods, was used to analyze the data of the study. In descriptive analysis, data are summarised and interpreted according to the themes determined before, and most of the quotations are given directly. Data are shown numerically with basic percentage and frequency computations (Yıldırım & Şimşek, 2016). For enhancing the validity and reliability of the obtained data, purposeful sampling, member checking, triangulation, peer review, and direct quotations were included. The results obtained from data analysis were converted to tables by showing number of the participation, gender and the data collection time. For instance, 'P1, M, before the course' means that the participant number is one, the participant is male and the data was obtained before the first anthropology course. SSPT was used for the abbreviation of 'Social Studies Pre-service Teachers'. Moreover, views of several experts were taken for triangulation process, and the data was collected from different information resources for increasing the validity (Patton, 2015). In addition, the formula 'Percentage of agreement= Agreement/ (agreement + disagreement) x 100' was used (Miles & Huberman, 1994). The mean value of the agreement percentage of the three experts were computed as 0.94 for the first five questions of the written opinion form. On the other hand, the mean value of the agreement percentage of the experts' opinions about the answers of the participants for the 20 pictures in visual evaluation form was computed as 0.93. As the agreement percentage values are above 70%, it can be assumed that reliability in coding is established (Yıldırım & Şimşek, 2016).

FINDINGS

Findings Related to the First Research Question

For the first sub-goal of the study, the views of pre-service teachers about the content of anthropology were investigated. Within this respect, questions as 'What is anthropology and what does it study?', 'Who is anthropologist and what does he/she do?' and 'What do you think about the relation between anthropology and social studies?' were asked to the participants. Moreover, in order to find out their views on the questions 'What is anthropology?' and 'Who is an anthropologist?', 20 pictures were shown to the participants and their answers related to these pictures were analyzed.

What is Anthropology and What Does It Study?

Table 2. The Views of Participants about the Definition of Anthropology and Its Field of Study

Categories	f	
	Before the course	After the course
Race	49	35
Human	35	34
Time	29	13
Culture	23	48
Biological/Physical characteristics	20	-
Geography	3	5

Historical Sights-Museums	1	-
Research- Investigation	-	21
Change-Continuity-Development	-	19
Excavations- Remains	-	4
Physical Anthropology	-	3
Other branches of science	-	3
Not answered	1	-
Total	161	185

As can be seen from the table above, before taking anthropology course, for the definition of anthropology, the most frequently used category by the participants is 'race'. The other frequent categories are human (f=35), time (f=29), culture (f=23), biological/physical characteristic (f=20), respectively. On the other hand, at the end of the anthropology courses, culture was the most repeated category (f=48). The other frequent answers were race (f=35), human (f=34), research-investigation (f=21), change-continuity-development (f=19) and time (f=13), respectively. Some of the examples for the participant views about the topic that were taken before and after taking the anthropology courses are given below:

"It is a study of race. It investigates the ancestry of human race and gets answers about which race has which characteristics" (P3, F, Before the course)

"It is a study of human. As it studies root, evolution, biological characteristics, social and cultural aspects of humans, it helps us understand human and society more" (P3, F, After the course)

"Anthropology means race science in short. It investigates the remains of human, animal and any possessions under the soil." (P55, M, Before the course)

"Anthropology is a science that studies culture and environment in which humans live and their effects on them. It helps us reveal anything from the past of humans that is becoming lost." (P55, M, After the course)

Who is an Anthropologist and What does He/she Do?

Table 3. The Views of Participants about Anthropologists and the Job They Do

Categories	f	
	Before the course	After the course
Physical Anthropology	55	30
Culture	21	44
Past-Now-Future	17	8
Excavation	10	2
Geography	5	-
Consistent information	2	-
Human	-	21
Research –Investigate	-	49
Other branches of science	-	2
Total	110	156

It can be seen from the data in Table 3, the most frequent category used by the participants for the meaning of anthropologist is 'physical anthropology' (f=55) before the course. The other frequently repeated categories are

culture (f=21), past-now-future (f=17), excavation (f=10), respectively. At the end of the anthropology courses, the participants used 'research-investigate' category (f=49) most frequently in their definitions of anthropologist. Culture (f=44), physical anthropology (f=30), human (f=21) follow it, respectively.

The views of some participants before and after they took the courses are given below:

"Anthropologist is someone who deals with the science of anthropology. He/she analyzes physical characteristics of skeletons, skulls and their remains." (P30, F, Before the course)

"Anthropologist is a person who works on anthropology. With field studies, interviews, experiments, questionnaires, he/she investigates human and cultures." (P30, F, After the course)

"A person who examines the structure of human, skulls, bones, etc." (P9, M, Before the course)

"A person who examines cultural and physical characteristics of humans from the past to present and compares them" (P9, M, After the course)

Findings about the Pictures for the Questions 'What is Anthropology and What does It Study?' and 'Who is Anthropologist and What does He/she Do?'

Table 4. Findings about the First Picture

Picture 1		f	Reason	f
	Yes	69	Physical Anthropology	62
			Excavation-Remains	9
			Human	7
			Past-Time-Ancestors	6
			Research-Investigation	3
	No	-	Not answered	1
Physical Anthropology	No idea	1	No idea	1
Total		70		89

As shown in Table 4, almost all of the participants (n=69) stated that the picture is related to anthropology. For the reason of this relationship, the category 'physical anthropology' (f=62) is the most frequently given answer.

The views of the participants about this issue are as follows:

SSPT-M-P1: "Human bone is being analyzed"

SSPT-M-P2: "As the bone is found out through excavation, it is related to anthropology"

SSPT-F-P3: "Races can be found out through skulls"

SSPT-M-P13: "It is about ancient people"

SSPT- F-P5: "It might be a remain that is found during an investigation about races"

SSPT-F-P6: "The skull in the picture is very important for anthropology because it is very helpful to determine human race"

SSPT-F-P7: "As far as I know, races of people can be found out using the skulls"

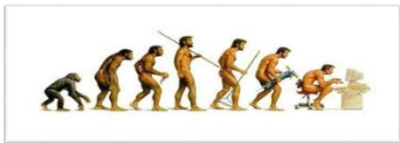
SSPT-M-P8: "There is a skull; anthropology examines skulls"

SPPT-F-P9: "The skull is being examined because anthropology is a science that studies human race"

SSPT-M-P11: "Because human races can be found through the bones"

SSPT-M-P12: "Because this is a skull from ancient times"

Table 5. Findings about Second Picture

Picture 2	f	Reason	f
	57	Physical Anthropology	39
		Change-Continuity-Development	30
		Human	20
		Past-time-ancestors	3
		Research-investigation	3
		Other branches of science	2
		Culture	1
		Education-Teaching	1
		Physical Anthropology	1
		Because there is no excavation	1
Physical Anthropology (about evolution theory)	9	Not answered	8
No	4		
No idea			
Total	70	Total	109

As can be seen from the table above, most of the participants (n=57) associated the picture with anthropology. The most repeated category as the reason of the relation with anthropology is 'physical anthropology' (f=39). The others are respectively as change, continuity and development (f=30), and human (f=20). The explanations of some of the participants who answered 'yes' are given below:

SSPT-M-P13: "Because of evolution theory. It is about people and where they come from."

SSPT-F-P57: "It analyzes humans' development and changes from birth to death and where they come from."

SSPT-F-P70: "It is related because it analyzes changes in races from the past till today"

SSPT-F-P4: "As it is about humans and their evolution, I think it is related"

SSPT-M-P29: "Because it investigates roots, evolution of humans and the races, it has a close relationship to anthropology"

SSPT-M-P49: "Because anthropology studies the evolution and development of human race, too"

SSPT-M-P58: "It investigates the physical changes of people from the past till today"

SSPT-F-P64: "Evolution is also in the study field of anthropology. Because evolution is about us as humans"

SSPT-M-P38: "This picture which describes the human evolution in a humorous way is related to anthropology because it tells us the development and changing process of a human"

The explanations of some of the participants who answered 'no' are given below:

SSPT- M- P2: "As there is no excavation, this is not related to anthropology."

SSPT-F-P5: "I think it explains how human evolves."

Table 6. Findings about Third Picture

Picture 3		f	Reason	f
	Yes	27	Culture	22
			Physical Anthropology	7
			Human	4
			Beliefs-Myths-Superstitious	3
			Changes-Continuity-Development	2
			Research-Investigation	1
			Relations with other branches of science	1
			Cultural anthropology	1
			The effect of place-Geography	1
			Excavations-Remains-	1
			Cultural Anthropology (Cultural activity)	No
Other disciplines	1			
Research-Investigation	1			
No idea	2			
			Not answered	28
Total		70		86

When Table 6 is analyzed, it is seen that views of the participants are similar to each other. While 27 of the participants think that the picture is related to anthropology, 29 of them think it is not related to it. The participants mostly used 'culture' category in their explanations for the reason of the relationship between the picture and anthropology (f=22). The other frequent category is physical anthropology (f=7). Culture category is also the most frequently given answer of the participants who found no relation between the picture and anthropology (n=11). Thus, both the participants who associated the picture with anthropology and those who did not associate were seen to give prominence to the concept of 'culture'.

Several explanations of the participants who answered, as 'there is a relationship' are presented below:

SSPT-F-P1: "This is a scene of a place where people are seen. There is an image of two women. What they eat and drink reflects the size of their body"

SSPT-M-P25: "It tells us about the culture of the people"

SSPT-F-P48: "It gives information about the cultural activities of human groups. It shows that people have a specific totem in every period"

SSPT-F-P45: "Anthropology is important for the definition of geography and culture"

SSPT-M-P61: "In the picture, there is a cultural activity of people"

Several explanations of the participants who answered, as 'there is no relationship' are below:

SSPT-F-P3: "Anthropology does not study culture"

SSPT-F-P5: "The picture is more about one of our traditions, so it is not related"

SSPT-M-P47: "It is related to ethnography"

SSPT-F-P41: "It deals with the structure of human, not with culture"

Table 7. Findings Related to Fourth Picture

Picture 4		f	Reason	f
	Yes	40	Excavation-Remains	26
			Relation with other branches of science	14
			Research-Investigation	9
			Physical anthropology	8
			Culture	6
			Past-Time- Ancestors	5
			Human	3
			The effect of place-Geography	1
	No	24	Other branches of science	21
			Excavation	6
Cultural/Physical Anthropology (Archaeological excavation)			Materials- Equipment-Plough	1
			It is not related	1
	No idea	6	Not answered	7
Total		70		108

When the table above is analyzed, it is seen that nearly two-thirds of the participants (n=40) mentioned that the picture is related to anthropology. 'Excavation and remains' (f=26) is the most frequently repeated category by the participants who associated the picture with anthropology, and this category is followed by 'other branches of science' (f=14). The participants who think that the picture is not related to anthropology (n=24) mostly stated that the picture is related to other branches of science (f=21).

The opinions of several participants who found relations between the picture and anthropology are as follows:
 SSPT-F-P48: "Anthropology and archaeology have close relationships. The obtained data can give information about the district and also reveal some information about human life"

SSPT-M-P49: "Anthropology cooperates with archaeology and analyzes structure of human and human products.

SSPT-F-P50: "I think there may be a relation. During the archeologic excavation, human bones can be found and this can be associated with anthropology."

Some views of the participants who found no relations between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-M-P47: "It is within the study field of archaeology"

SSPT-F-P43: "As it is a picture about archaeology, it is not related to anthropology"

Table 8. Findings about the Fifth Picture

Picture 5		f	Reason	f
	Yes	41	Physical anthropology	14
			Human	11
			Past-Time-Ancestors	11
			Culture	7
			Sign-Symbol-Picture	7
			Change-Continuity-Development	3
			Other branches science	2
			Excavation-Remains	1
			Research-Investigation	1
			No	13
Other (Excavation, Symbol)	2			
There is no relation	1			
Cultural Anthropology (Cave wall human hand print, art)	No idea	16	Not answered	18
			No idea	2
Total		70		84

As shown in Table 8, about two thirds of the participants (n=41) indicated that the picture is related to anthropology. While explaining the relation, participants repeated the category 'physical anthropology' most (f=41). The other frequently repeated categories are human (f=11), past-time-ancestors (f=11), culture (f=7), and sign-symbol-picture (f=7), respectively.

On the other hand, the participants indicating that there is no relation (n=13) explained that the picture is related to other branches of science (f=4).

Several statements of the participants who answered 'yes' for the question about the relation are given below:

SSPT-F-P57: "It analyzes the features of human hand"

SSPT-M-P58: "It is about the things that people do in their lifestyles"

SSPT-F-P59: "The first writings of the people on the walls were as drawings"

SSPT-M-P63: "We can get information about the environment people existed and the events they experienced"

SSPT-F-P64: "Because a human handprint is related to humans"

Several statements of the participants who answered, as 'there is no relationship' are given below:

SSPT-M-P10: "There is only a drawing of a handprint, there is not an excavation"

SSPT-M-P13: "It is related to archaeology"

SSPT-M-P15: "Human race cannot be detected with a handprint"

SSPT-F-P20: "I don't think there is a relationship between a handprint and anthropology"

Table 9. Findings about the Sixth Picture

Picture 6		f	Reason	f
	Yes	31	Culture	23
			Belief-Myths-Superstitions	9
			Human	7
			Past-Time-Ancestors	5
			Physical anthropology	3
			Other branches of science	3
			Sign-Symbol	2
			Research-Investigation	2
			Change-Continuity-Development	1
			Excavation-Remains	1
	No	23	Culture	7
			Other branches of science	5
			Research-Investigation	1
			Belief-Religious symbol	1
			There is no relation	1
			Physical anthropology	1
			Symbol-Prints	1
Cultural Anthropology (Totem, sculpture, art)	No idea	16	Not answered	23
			No idea	1
Total		70		97

As it can be seen from Table 9, a few more than one third of all the participants (n=31) mentioned that the picture is related to anthropology. In their explanations for the reason behind this relation, the most frequently selected category is culture (f=23). The other categories are belief-myths-superstitions (f=9), human (f=7), and past-time-ancestors (f=5), respectively. The answers of the participants who stated that the picture is not related to anthropology (n=23) are clustered around culture (n=7) and other branches of science (f=5) categories.

Some examples of the participant views about the relation between the picture and anthropology are as follows:

SSPT-F-P23: "Through different figures, we can find out which society it belongs to"

SSPT-F-P24: "It gives information about lifestyles of societies"

SSPT-F-P26: "Because those sculptures reflect thoughts of people"

SSPT-F-P28: "Anything in existence like mummies, gods, etc. gives us information about both anthropology and culture"

SSPT-M-P29: "There are different images of several communities. The people are the same people, but the communities are different"

SSPT-F-P33: "It analyzes social myths of people and also the meaning we infer from them"

SSPT-M-P38: "Human and religion are related to anthropology, and these are within the culture"

Some examples of the participant views about the reason for no relationship between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-F-P20: "They look like sculptures representing important people"

SSPT-M-P25: "In the picture, there are several possessions used in the past, so it is not related to anthropology"

SSPT-F-P39: "Because anthropology does not study the cultural elements of societies"

SSPT-F-P46: "Because the picture didn't handle human directly"

SSPT-M-P47: "It is within the scope of culture. Ethnography"

Table 10. Findings about the Seventh Picture

Picture 7		f	Reason	f
	Yes	48	Culture	30
			Physical Anthropology	12
			Human	9
			Past-Time-Ancestors	6
			Research-Investigation	4
			Relation with other branches of science	3
			Change-Continuity-Development	2
			Beliefs-Myths-Superstitions	1
	No	13	Culture	7
Cultural Anthropology (a native tribe; native dance)	No idea	9	Other branches of science	2
			There is no relation	1
			Not answered	10
			No idea	1
Total		70		88

From the table above it is seen that two thirds of the participants (n=48) found a relationship between the picture and anthropology, and they chose culture (f=30) most frequently while explaining their reasons for the relation. The other frequently used categories are physical anthropology (f=12), human (f=9), and past time ancestors (f=6), respectively. The explanations of the participants (n=13) who found no relationship mostly focused on culture (f=7) and other branches of science (f=2) categories.

Some of the explanations of the participants for the relations they found between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-F-P48: "It shows us that people do different activities after they have begun to live in groups and they carry out different actions such as dance, music and entertainment.

SSPT-F-P52: "Because it gives information about social and cultural life of people in the past"

SSPT-M-P54: "The characteristics of the race can be determined"

SSPT-F-P56: "As a result of cultural factors and different human characteristics, the activities of people change"

SSPT-F-P57: "Entertainment, interactions and traditions of them"

SSPT-F-P59: "The traditional dances of people are also related to anthropology"

SSPT-M-P69: "I am thinking from the point of lifestyles and cultures of races because they affect the skeleton structure of people"

Some examples from the statements of pre-service teachers who did not find any relationship are presented below:

SSPT-F-P20: "I don't think it is related to anthropology because it is like an entertainment of a group of tribe"

SSPT-M-P55: "Because this is within the scope of culture"

SSPT-M-P62: "This is a cultural characteristic"

SSPT-M-P2: "The men who are dancing cannot be related to anthropology"

SSPT-F-P3: "Anthropology does not study cultures"

Table 11. Findings about Eighth Picture

Picture 8		f	Reason	f
	Yes	44	Psychological anthropology	25
			Culture	8
			Research-Investigation	8
			Human	7
			Interview	5
			Other branches of science	3
			Past-Time-Ancestors	2
			Change-Continuity-Development	2
			The effect of place-Geography	2
	No	15	Interview	7
Cultural Anthropology			Other branches of science	2
			Culture	1
			Excavation	1
			Past	1
	No idea	11	Not answered	15
Total		70		89

From the table above we can see that more than one third of the participants (n=44) indicated that the picture is related to anthropology. The most frequent category used in the statements of the participants is physical anthropology (f=25). The other frequent categories are culture (f=8), research-investigation (f=8), and human (f=7), respectively. The pre-service teachers indicating that there was no relationship between the picture and anthropology (n=15) mostly focused on interview (f=7) and other branches of science (f=2).

Some examples of the pre-service teachers' explanations for the relationship are presented below:

SSPT-F-P4: "It is about different ethnic groups, again the human factor"

SSPT-F-P5: "There are people with different colours of skin. Physical appearances of different races can be different from each other."

SSPT-F-P6: "The woman may go to that district in order to study the races of those people."

SSPT-F-P9: "It may study the culture, lifestyle, etc. of different races"

SSPT-M-P12: "It focuses on the difference among people's races"

SSPT-F-P18: "This is about the interaction between cultures and cultural cohesion. Therefore, it is a topic of anthropology. It is a nice photo. Nobody is superior to others"

SSPT-F-P22: "An anthropologist is conducting a study"

Some examples of the pre-service teachers' explanations for no relationship are presented below:

SSPT-M-P10: "There are black children and a white woman. There is no study"

SSPT-M-P11: "I think the people of today aren't involved in its field of study; it studies remains from the past"

SSPT-M-P14: "This is a visit of a white person to an African tribe"

SSPT-M-P25: "This is a current photo. The woman does not look like an anthropologist; she is wearing clothes of safari style. It may be related to Sociology"

SSPT-F-P30: "Maybe a volunteer from a civil society organization is visiting the poor African countries"

Table 12. Findings about the Ninth Picture

Picture 9		f	Reason	f
	Yes	33	Culture	19
			Belief-Myth-Superstitious	19
			Human	5
			Cultural Anthropology	4
			Physical Anthropology	2
			Research-Investigation	2
			Excavation-Remains	1
	No	24	Culture	7
		Other branches of science	4	
		Belief-Myth-Superstitious	3	
		Change-Continuity	3	
		Interview	1	
		Physical Anthropology	1	
		It is not related	1	
Cultural Anthropology (tying a cloth to a shrine, making wishes, superstitious beliefs)	No idea	13	Not answered	21
		No idea	1	
Total		70		94

As shown in Table 12, more than one third of the participants (n=33) found a relationship between the picture and anthropology. The most frequent categories used by the pre-service teachers for their justifications of the relationship are culture (f=19) and belief-myth-superstitious (f=19). The other frequent categories are human (f=5) and cultural anthropology (f=4), respectively. The other pre-service teachers who think that there is no relationship (n=24) frequently used culture (f=7) and other branches of science (f=4) categories to explain the reasons.

Several explanations of the pre-service teachers about the relationship between the picture and anthropology are listed below:

SSPT-M-P1: "This is a picture of a belief system"

SSPT-F-P9: "Lifestyles and beliefs can be within the field of cultural anthropology"

SSPT-F-P17: "There are different religious beliefs. Anthropology may associate these religious beliefs with races and analyze them"

SSPT-F-P18: "Tying a cloth and making a wish. I have never tried it, but I want to do one day. In this case, anthropology also studies beliefs"

SSPT-M-P25: "It has a role in studying superstitious beliefs; it does not study only skulls"

SSPT-F-P33: "It tries to account for social beliefs"

Several explanations of the pre-service teachers indicating that there is no relationship between the picture and anthropology are listed below:

SSPT-M-P2: "Tying cloths has no relationship with Anthropology"

SSPT-F-P3: "Anthropology cannot be related to culture"

SSPT-M-P10: "There is no study in this picture"

SSPT-M-P13: "It is not related to race"

SSPT-M-P14: "A cloth is tied to a shrine"

SSPT-F-P37: "People differ from society to society and culture to culture. I don't think this is related to anthropology"

Table 13. Findings about the Tenth Picture

Picture 10		f	Reason	f
	Yes	50	Culture	26
			Physical Anthropology	16
			Human	8
			Research-Investigation	7
			Past-Time-Ancestors	2
			Cultural Anthropology	2
			Other branches of science	1
			Belief-Myths-Superstitions	1
			Change-Continuity-Development	1
			Interview	1
			Effect of place	1
	No	9	Other branches of science	4
			Culture	3
			Social relations (Friendship)	1
			Tourism	1
			Interview	1
Cultural Anthropology (Fieldwork with Borinislav Malinowski, Trobriand Tribes)	No idea	11	Not answered	11
			No idea	3
Total		70		90

As can be seen from Table 13, more than half of the participants (n=50) think that the picture is associated with anthropology. While finding the relations between the picture and anthropology, the participants repeated the category of 'culture' (f=26) most. The other mostly repeated categories are Physical Anthropology (f=16), human (f=8), and research-investigation (f=7), respectively. The statements of the other pre-service teachers finding no relationship (n=9) are clustered around other branches of science (f=4) and culture (f=3) categories.

Several explanations of the participants for the relationship between the picture and anthropology are as follows:

SSPT-F-P39: "It studies current cultural characteristics of different societies"

SSPT-F-P41: "As activities such as music, dance, etc. are related to culture, they are related to anthropology, too"

SSPT-F-P42: "There are two different races. Black people are introducing a musical instrument of their culture to the white man"

SSPT-F-P43: "It focuses on the instruments and equipment that people use while doing the activities coming from the past"

SSPT-F-P44: "Traditional instruments reflect the culture of people"

SSPT-F-P48: "Each race presents its own culture, lifestyle, new branches of art that fit in the geographical features around them, and new products"

Some of the explanations of the pre-service teachers about no relationship between the picture and anthropology are below:

SSPT-F-P46: "Again I think this is more related to sociology"

SSPT-M-P47: "It is within the field of ethnography"

SSPT-M-P2: "People are sitting and holding something in their hands. What is the relation? "

SSPT-F-P3: "Anthropology does not study cultures"

Table 14. Findings about Eleventh Picture

Picture 11		f	Reason	f
	Yes	24	Culture	15
			Change-Continuity-Development	7
			Human	5
			Other branches of science	3
			Past-Time-Ancestors	3
			Instrument-Equipment	2
			Physical Anthropology	1
			Excavation-Remains	1
			Research-Investigation	1
	No	31	Culture	6
			Materials-Equipment-Plough	3
			Other branches of science	3
			It is not related	4
			Past	1
Cultural Anthropology (Life in a village, agriculture- economy)	No idea	15	Not answered	28
			No idea	1
Total		70		84

As it is seen in Table 14, nearly one third of the participants (n=24) associated the picture with anthropology. Most of the pre-service teachers stating that there is a relationship between the picture and anthropology expressed their opinions with 'culture' category (f=15). The other frequently used categories are change-continuity (f=7) and human (f=5). From the answers of the participants indicating that there is no relationship (n=31), it is understood that they repeated culture (f=6), materials-equipment-plough (f=3) and other branches of science (f=3) frequently in their statements.

Examples from the answers of the pre-service teachers who associated the picture with anthropology are provided below:

SSPT-M-P1: "Because it gives information about what people eat in an area where farming and stock raising are popular"

SSPT-F-P17: "The body structure of primitive men was not suitable for hard labour; it changed in time according to needs and requirements"

SSPT-F-P18: "The culture of farming changes from the East to the West. It also changes in time with technology"

SSPT-F-P26: "Since animals are domesticated, they have been used for fulfilling people's needs"

SSPT-F-P28: "It shows us farming that people are engaging in now and that they were also engaged in the past"

SSPT-M-P29: "A lot of things changed with technology. It compares how people got things in the past and how they get now?"

Several examples from the statements of the pre-service teachers who think that the picture is not related to anthropology are presented below:

SSPT-M-P2: "Cows are ploughing the farm. Unless they find something that belongs to past, this picture has no relation with anthropology."

SSPT-M-P8: "I don't think farming and villagers are related to anthropology"

SPT-M-P11: "Because the picture tells us about stock raising"

SSPT-M-P15: "It is about agriculture"

SSPT-M-P25: "We see a picture dating back to the early years of Foundation of the Republic. Unfortunately, it is not related"

SSPT-F-P41: "Anthropology doesn't deal with people's actions about economy"

Table 15. Findings about Twelfth Picture

Picture 12		f	Reason	f
	Yes	43	Belief-Myths-Superstitions	33
			Symbol-Image	19
			Culture	11
			Human	6
			Physical Anthropology	6
			Past-time-ancestor	4
			Research-Investigation	1
			Excavation-Remains	1
			Effect of the place	1
			Other branches of science	1
			Belief	10
			Physical Anthropology	2
			Symbol-Image	2
			Other branches of science	1
			It is not related	1
Cultural anthropology (Religious images)	No idea	8	Not answered	14
Total		70		113

The table above shows that nearly two third of the participants (n=43) associated the picture with anthropology. The most frequent category used in their explanations for the relationship is beliefs-myths-superstitions (f=33). The other categories are symbol-image (f=19) and culture (f=11), respectively. On the other hand, in the explanation of the pre-service teachers who cannot associate the picture with anthropology (n=19), the most repeated category is belief (f=10).

Some of the pre-service teachers' comments about the relationship between the picture and anthropology are given below:

SSPT-F-P42: "The different beliefs of people, their religious life and experiences"

SSPT-F-P44: "Religious symbols are symbolized and internalized by people. Therefore, they are related to human, as a result, with anthropology"

SSPT-F-P45: "Anthropology is related to religion"

SSPT-M-P49: "Religion shapes even skulls of humans. Some new-born babies are selected as religious people and in their skulls..."

SSPT-M-P51: "Because symbols give information about humans, their culture and the place they live in and their beliefs"

Some examples from the answers of the pre-service teachers who did not find any relationship between the picture and anthropology are given below:

SSPT-F-P46: "I think it is more related to culture that is to say with sociology"

SSPT-M-P47: "Religions that are adopted aren't within the field of anthropology"

SSPT-F-P50: "I cannot find any relationship between the picture and anthropology"

Table 16. Findings about the Thirteenth Picture

Picture 13		f	Reason	f
	Yes	25	Culture	15
			Human	6
			The effect of the place	6
			Physical anthropology	4
			Past-Time-Ancestors	2
			Interview	1
			Other branches of science	1
			Research-Investigation	1
	No	31	Culture	10
			It is not related	3
Cultural Anthropology (life in plateau, nomads)	No idea	14	Other branches of Science	1
			Not answered	30
			No idea	1
Total		70		81

As shown in Table 16, almost one third of the participants (n=25) stated that the picture was related to anthropology and they explained this relationship using the category 'culture' most (f=15). The other categories uttered frequently are human (f=6) and effect of the place (f=6). Culture (f=10) is also the most repeated category by the participants stating there is no relationship (n=31).

Several explanations of the pre-service teachers for the relation between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-F-P52: "As it shows us the social life in a village"

SSPT-F-P56: "The effect of economic activities and geographical features on human structure"

SSPT-F-P57: "It investigates lifestyles and living conditions"

SSPT-M-P58: "It studies lifestyles and settlement"

SSPT-M-P61: "It is a picture that involves geographical anthropology"

SSPT-M-P63: "According to geography, geography effects humans in terms of lifestyle and activities done. Therefore, it is related"

Several examples from the statements of the participants who indicated that there is no relationship are given below:

SSPT-M-P54: "It is related to stock raising"

SSPT-M-P55: "Raising stock has no relation with anthropology"

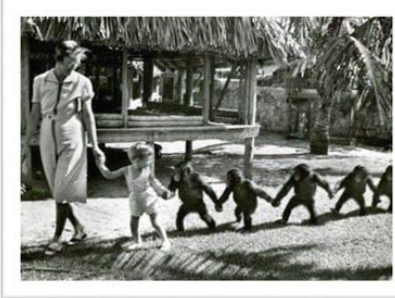
SSPT-M-P60: "It is a cultural picture"

SSPT-M-P1: "This is a group of people raising stock that has been passed down from their ancestors to them"

SSPT-M-P2: "People are herding sheep. There is nothing from the past"

SSPT-F-P3: "Anthropology does not deal with culture"

Table 17. Findings about Fourteenth Picture

Picture 14		f	Reason	f
	Yes	33	Physical anthropology	27
			Human	4
			Change-Continuity-Development	3
			Interview	2
			Research-Investigation	2
			Education-Teaching	2
			Culture	1
			Past-Time-Ancestors	1
	No	16	Physical anthropology	2
			There is no relation	1
Physical Anthropology (Evolution Theory)	No idea	21	Tourism	1
			Not answered	29
			No idea	3
Total		70		78

According to the table above, nearly half of the participants (n=33) indicated that there was a relationship between anthropology and the picture. In order to explain this relation, they used the term 'physical anthropology' (f=27) most frequently. The other frequently used categories are human (f=4) and change-continuity-development (f=3). On the other hand, the participants indicating that there was no relationship between the picture and anthropology (n=16) also used the term 'physical anthropology' (f=2) in their explanations most. Several opinions of the participants about the relation between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-F-P9: "Anthropology may investigate races of animals and humans"

SSPT-F-P17: "It visualises movement ability of monkeys with people and their close interaction. Here the claim is that humans evolved from apes comes to fore. Anthropology studies this."

SSPT-F-P18: "I think there is an experiment in this picture. It is a nice photograph. Monkeys are smart, but the idea that monkeys turn into humans with their intelligence is a false idea"

Several explanations of the pre-service teachers who stated that there is no relationship between the picture and anthropology are given below:

SSPT-M-P13: "It isn't related to human race"

SSPT-F-P31: "Maybe, she went there as a tourist"

SSPT-M-P2: "They are standing side-by-side. It isn't related."

Table 18. Findings about Fifteenth Picture

Picture 15		f	Reason	f
	Yes	42	Excavation-Remains	16
			Physical Anthropology	13
			Research-Investigation	10
			Other branches of science	9
			Past-Time-Ancestors	5
			Culture	4
			Human	4
			Effect of place	1
	No	17	Other branches of science	9
			Physical Anthropology	2
Physical Anthropology (Palaeontology)	No idea	11	Excavation	2
			Human science	1
			Culture	1
			Not answered	10
			No idea	3
Total		70		90

As it is understood from Table 18, almost two third of the participants (n=42) found a relationship between the picture and anthropology. Excavation-remains are found to be the most frequently used category (f=16) in the explanations of the participants who associated the picture with anthropology. The other categories are physical anthropology (f=13), research-investigation (f=10), and other branches of science (f=9), respectively. On the other hand, 'other branches of science' is the most frequently used category (f=9) by the participants stating that the picture has no relationship with anthropology (n=17).

The explanations of the pre-service teachers for the relationship between the picture and anthropology are set out below:

SSPT-M-P61: "As the picture is about investigation of a footprint, it is related to anthropology."

SSPT-F-P57: "It is related to investigation of foot and human anatomy"

SSPT-F-P48: "People have wondered about the past for years, and they have tried to enlighten their past whenever they have chance"

SSPT-F-P46: "It is related because things are found through excavations and with the help of anthropology (as there is a footprint)."

The explanations of the pre-service teachers who could not find any relationship are presented below:

SSPT-F-P50: "Anthropology is a science of human, so it is not related"

SSPT-F-P44: "The picture is related to archaeology because there is an excavation."

SSPT-F-P19: "I think this is an archaeological excavation. It is not related to anthropology."

SSPT-M-P63: "I think it is related to archaeology."

Table 19. Findings about Sixteenth Picture

Picture 16		f	Reason	f
	Yes	22	Culture	19
			Human	6
			Beliefs-Myths-Superstitions	3
			Past-Time-Ancestors	2
			The effect of place	1
			Cultural Anthropology	1
	No	34	Culture	13
			Physical Anthropology	1
			Excavation	1
			Other sciences	1
			Human Science	1
Cultural Anthropology (Paper marbling, Art)		14	Not answered	25
	No idea		No idea	6
Total		70		80

As the table above illustrates, almost one third of the participants (n=22) thinks that the picture is related to anthropology and they explained this relation using culture category (f=19) most. The other mostly used categories are human (f=6) and belief-myths-superstitions (f=3), respectively. On the other hand, nearly half of the participants (n=34) stated that there is no relationship between the picture and anthropology. They have also used culture category frequently (f=13) in order to explain their opinions.

Below are the several explanations of the pre-service teachers who asserted that there is a relationship:

SSPT-F-P18: "Someone has observed a bird and commented on it. Comments of people change according to their cultures"

SSPT-F-P26: "Art deals with the structure and experiences of a society. Animal figures take place in everyday life."

SSPT-M-P29: "Humans and their perspectives towards art, their differences"

SSPT-F-P30: "I think this is a picture painted in the past. It is from China or Ottoman culture"

Several statements of the pre-service teachers who could not find any relationship between the picture and anthropology are given below:

SSPT-M-P2: "A piece of art is never related to anthropology unless it is excavated."

SSPT-F-P3: "Anthropology does not deal with culture."

SSPT-M-P10: "This picture is not related to anthropology"

SSPT-M-P11: "I don't think anthropology is related to paintings"

SSPT-M-P14: "This picture is related to art"

SSPT-F-P19: "A peacock is a species in animal world, it is a natural kind"

Table 20. Findings about Seventeenth Picture

Picture 17		f	Reason	f			
	Yes	42	Culture	24			
			Physical Anthropology	12			
			Belief-Myths-Superstition	11			
			Human	7			
			Research-Investigation	6			
			Past-Time-Ancestors	5			
			Change-Continuity-Development	3			
			Symbols-Images-Pictures	2			
			Cultural Anthropology (Local dance, Art)	No	11	Culture	6
						Belief-Religious symbol	1
Past	1						
Cultural Anthropology (Local dance, Art)	No idea	17	Not answered	15			
			No idea	7			
Total		70		100			

As it is illustrated in Table 20, almost two third of the participants (n=42) agreed that there is a relationship between the picture and anthropology. While explaining the relationship, they repeated culture category (f=24) most. The other most repeated categories are physical anthropology (f=12), belief-myth-superstitions (f=11), and human (f=7), respectively. The answers of the participants who think that there is no relationship (n=11) are also clustered in culture category (f=6). Some of the explanations of the pre-service teachers about the relationship between the picture and anthropology are presented below:

SSPT-F-P64: "A human's joining with nature and making a religious ceremony for the things presented by nature."

SSPT-M-P61: "It is a religious ritual and a cultural event, so it is related to anthropology."

SSPT-F-P39: "Everything that has human in it and that shows a characteristic of a society is related to anthropology."

SSPT-F-P17: "It is definitely related to anthropology. Anthropology studies races, beliefs and their effects on humans"

Examples from the answers of the pre-service teachers who think that there is no relationship are presented below:

SSPT-M-P55: "It is related to culture, so it is a way of life"

SSPT-M-P47: "It is within culture's field"

SSPT-M-P14: "A shaman of a tribe is making a religious ceremony"

Table 21. Findings about Eighteenth Picture

Picture 18		f	Reason	f			
	Yes	28	Interview	15			
			Culture	6			
			Human	6			
			Research-Investigation	4			
			Physical Anthropology	3			
			Excavation-Remains	2			
			Other branches of science	2			
			Past-time-ancestors	2			
			Change-continuity-development	2			
			Education- Teaching	2			
			Symbol-Myth-Superstition	1			
			Cultural Anthropology (Interview-Investigation)	No	20	Interview	6
						Not related	5
Past	1						
Human science	1						
	No idea	22	No idea	8			
Total		70		66			

As the table above presents, nearly two third of the participants (n=28) associated the picture with anthropology. For explaining the association, they used interview category (f=15) most frequently. The other frequent categories are culture (f=6), human (f=6), and research-investigation (f=4), respectively. On the other hand, the most frequently used categories by the pre-service teachers indicating that there is no relationship between the picture and anthropology (n=20) are interview (f=6) and 'not related' (f=5).

Below are several explanations of the participants about the relationship:

SSPT-F-P48: "People gave importance to each other's ideas, and they noted down these ideas to store information."

SSPT-F-P34: "It is related because all types of sharing ideas are for understanding and interpreting humans."

SSPT-F-P5: "People from different races are making interviews for getting information about races of each other."

SSPT-M-P1: "Someone is getting information through an interview with people of a different race"

Some statements of the pre-service teachers indicating no relationship are as follows:

SSPT-F-P39: "They are chatting; especially they are making an interview"

SSPT-F-P32: "I think they are making interviews"

SSPT-M-P14: "A group of people are making an interview"

Table 22. Findings about Nineteenth Picture

Picture 19		f	Reason	f
	Yes	42	Culture	34
			Physical Anthropology	6
			Human	5
			Cultural Anthropology	3
			Past-Time-Ancestors	2
			Change-Continuity-Development	2
			Research-Investigation	1
			Beliefs-Myth-Superstitions	1
			Effect of place	1
Cultural Anthropology (Local dance, Art)	No	20	Culture	7
			Other branches of science	1
	No idea	8	Not answered	17
			No idea	3
Total		70		83

As presented in Table 22, nearly two third of the participants (n=42) associated the picture with anthropology. It is understood from the results that the most frequently used category for explaining the relation is culture (f=34) and the other categories are physical anthropology (f=6) and human (f=5), respectively. Culture (f=7) is also the most frequently used category in the answers of the participants who could not find any relationship (n=20). Examples from the answers of the pre-service teachers indicating that there is a relationship are presented below:

SSPT-M-P61: "As it is a cultural dance figure, it involves cultural anthropology"

SSPT-F-P56: "A change in human activities as a result of the effects of culture on humans"

SSPT- M-P51: "This picture gives information about people's customs and traditions, style of dance and races that are all important for anthropology"

SSPT-F-P44: "Local clothes, dances... as all these things are presented by humans, it is related to anthropology. The historical building at the background is also the same"

SSPT-F-P17: "Art, music, dance differ in different geographies, and they all constitute the traditions"

Below are some of the explanations made by the pre-service teachers who think that there is no relationship between the picture and anthropology:

SSPT-M-P60: "It is a cultural photograph"

SSPT-M-P47: "It is within the scope of ethnography"

SSPT-F-P31: "There is a celebration of a special day"

SSPT-F-P19: "Indian is a nation, not a race"

SSPT-M-P13: "It is related to culture"

Table 23. Findings about Twentieth Picture

Picture 20		f	Reason	f
	Yes	19	Culture	6
			Research-Investigation	6
			Past-Time-Ancestors	4
			Other branches of science	3
			Change-Continuity-Development	2
			Human	1
			Physical Anthropology	1
			Education-Teaching	1
	No	24	Culture	5
			Other branches of science	5
Cultural Anthropology (Field Study)	No idea	27	There is no relation	2
			Not answered	31
			No idea	10
Total		70		77

As it is seen in Table 23, less than one-third of participants (n=19) stated that the picture is related to anthropology. The most repeated terms for explaining this relationship are found to be in the categories of culture (f=6) and research and investigation (f=6). The other frequent categories are found as past, time, ancestors (f=4) and other branches of science (f=3). On the other hand, as it is illustrated in the table above, nearly one third of the participants (n=24) stated that there is no relationship between the picture and anthropology. Similarly, they repeated culture (f=5) and other branches of science (f=5) categories in their explanations most.

Several explanations of the pre-service teachers about the relationship are as follows:

SSPT-M-P69: "Anthropology studies human race in terms of their eating habits; what they eat and the things they do"

SSPT-M-P61: "The way people eat, the way they eat, is recorded"

SSPT-M-P38: "As scientists are investigating the behaviours and relationships of people, this picture is related to anthropology"

Some of the statements of the pre-service teachers who did not associate the picture with anthropology are:

SSPT-M-P58: "The doctors are observing the reactions of children when they see the meat. This is related to the field of sociology or psychology"

SSPT-F-P39: "It is like a social psychology or psychological experiment"

SSPT-F-P31: "There is an experiment or a study in the field of medicine"

SSPT-M-P14: "The children are having meal"

Table 24. The Views of the Participants about the Relationship between Anthropology and Social Studies

Categories	f	
	Before the courses	After the courses
Human	31	18
History-Geography	18	8
Source	18	6
Communication	12	2
Race	12	4
Culture	11	25
Point of view	11	6
Location-Place	2	1
Effective teaching	2	3
A slice of life	1	3
A common work field	-	39
Advantages-Contributions	-	13
Research	-	3
Transfer	-	3
Change	-	2
Not answered	1	-
Total	119	136

As can be seen from the table above, the categories, 'human' (f=31), 'history-geography' (f=18), 'source' (f=18), 'communication' (f=12), 'race' (f=12), 'culture' (f=11), and 'point of view' (f=11), respectively, become prominent in the answers of the participants before the courses were given. On the other hand, when the answers of the participants were analyzed after the courses were given, it was seen that 'common work field' (f=39), 'culture' (f=25), 'human' (f=18) and 'advantages-contributions' (f=13) were the most repeated categories, respectively. The opinions of the participants taken before and after the courses are presented below:

"Social studies are about people in all aspects. In order to analyze the interaction of people with their environment and all the things they do, one needs to know physical, biological structure of humans and their bone and skull structures." (P36, F, Before the course)

"The main theme of social studies is humans and their relationship with the community they live in or with other communities. Therefore, there is a positive relationship between social studies and anthropology" (P36, F, After the courses)

"Social studies deals with fields like history and geography. History means 'human'. History and anthropology study the remains of human skeleton and skull together" (P49, M, Before the course)

"As social studies are directly related to human, it needs to get help from anthropology. Anthropology knows societies well and it is knowledgeable, so social studies should get advantage of this knowledge" (P49, M, After the course)

Findings Related to the Second Research Question

Table 25. Views of the Participants about the Usefulness of Anthropology for Social Studies Teachers

Categories	f		Sample statements of participants
	Before the course	After the course	
Information	40	4	What I like most is that we went to Beypazarı and made an interview. I felt like I was travelling through time. I went out of my world. I did not know that there was an occupation like that (making sandals). I think I have become culturally rich. I have collected materials and presentations to use in the future when I become a teacher (P52, F).
Field Knowledge	22	26	
Realistic-Conscious-National	13	2	
Method-Techniques	12	4	
Being a resource	11	17	
Commenting on culture	8	31	
Change-Continuity-Past	8	9	
No idea	4	1	
Human is the common point	3	4	What I like most is to learn about a different occupation. Actually, we always come across with this item, but we do not know what it is used for, how it is made, so we think that it is an ordinary thing. However, after learning about this occupation (making crescents) and its difficulties, I respect it more (P17, F).
Not answered	3	-	
Easiness	-	15	
Raising a model-Effective citizen	-	2	
Transferring-Teaching	-	27	
Different point of view	-	7	
Need	-	2	
Total	124	151	

As shown in Table 25, the most frequently used categories by the pre-service teachers in their statements before the courses are information ($f=40$), field knowledge ($f=22$), realistic-conscious-national ($f=13$), method-techniques ($f=12$), and being a source ($f=11$), respectively. However, after the course, the answers of the pre-service teachers mostly centred around the category 'commenting on culture' ($f=31$). This category is followed by transferring-teaching ($f=27$), field knowledge ($f=26$), and being a source ($f=17$), respectively. The statements of the participants on this issue are given below:

"A social studies teacher must be knowledgeable about humans. This can only be accomplished through the help of Anthropology and Psychology" (P34, F, Before the course)

"Knowledge in anthropology is important and necessary for understanding and knowing humans, societies and cultures. Social studies teacher should know this because social studies involve several different fields." (P34, F, After the course)

"A teacher should know anthropology in order to interpret information about human structure and physical characteristics of humans by comparing the past and now, and also for transferring this information to his/her students." (P29, M, Before the course)

"Culture effects human behaviours and even their clothing styles. Like this, a teacher can provide students with the ability of commenting by teaching them how to think about what underlies things" (P29, M, After the course)

Findings Related to the Third Research Question

Table 26. Views of the Participants about the Necessity of Taking Anthropology Course during Undergraduate Program of Social Studies Education

	Not answered		Yes		No		Undecided		No idea		Total	
	BC	AC	BC	AC	BC	AC	BC	AC	BC	AC	BC	AC
	1	-	62	64	3	-	2	1	2	1	70	66
Categories												
Content			42	33	1						43	33
Information-Race			13	11							13	11
Conscious			7	4							7	4
Advantage-Usefulness			-	17							-	17
Culture			-	10							-	10
Human-Understanding humans			-	10							-	10
Reflecting			-	7							-	7
Communication			3	1							3	1
Past and future			-	5							-	5
Enriching			3	7							3	7
Affective			3	3							3	3
Total			71	108	1		-		-		72	108

BC: Before the course, AC: After the course

As it is illustrated in Table 26, almost all of the participants indicated both before the course (n=62) and after the course (n=64) that anthropology course was needed to be included in undergraduate program of social studies education. When the answers of the pre-service teachers taken before the social studies course were analyzed, it was seen that content (f=42) and information-race were the most frequent categories. In other words, the participants think that contents in anthropology course and the information it provides about human race are all related to the content of social studies. Similarly, content (f=33) is again the most frequently uttered category in the answers of the participants taken after the course. The other frequent categories are usefulness-advantages (f=17), information-race (f=11), culture (f=10), and human-understanding human (f=10), respectively. Some of the explanations of the pre-service teachers that they gave before and after the courses are presented below:

"Of course it is necessary. First, as we are teachers, we should know about humans. In order to reach- the best result in a course that is about humans and human development like social studies, we should take anthropology course" (P48, F, Before the course)

"There is a need. The field of social studies is very broad, and anthropology is its prerequisite. It gives information about the past of a person who will take the course" (P48, F, After the course)

"Yes, because it is both interesting and satisfactory in terms of the information it gives. It contributes a lot to a social studies teacher" (P55, M, Before the course)

"It is certainly necessary. One of our biggest deficiency is not knowing our society well or correctly. Taking anthropology course is an important step for the solution of this problem" (P55, M, After the course)

CONCLUSION and DISCUSSION

The present study investigated the views of social studies pre-service teachers (SSPT) about anthropology. The results of the study included the comments of the pre-service teachers on the pictures shown to them before they take anthropology course and their answers for the questions in opinion forms applied before and after the course.

According to the results related to the first research question of the study, it is seen that the most repeated category is 'race' (Atay, 2010) in the answers of the participants for the question 'what is anthropology and what does it study?'. The other frequent categories are human, time, culture, and biological/physical characteristics. It is understood from the result that before taking the course, the pre-service teachers used to see anthropology as a social science that studies different races and their characteristics. It is a tenable theory that race is not a single factor resulting in cultural differences (Güvenç, 2011). According to Boas (1986), racial consciousness exists and its origins need to be investigated. It is customary to express racial awareness instinctively. So much so that anthropology is not racial science. Race studies are one of the topics that anthropology focuses on (Özbudun & Uysal, 2012). Münüsoğlu (2017) stated that anthropology could not be thought without relating it to "racial science" because of the explanations of some anthropologists with the "race" paradigm. As Boas (1986) states, racial consciousness still continues to exist, so its origin must be investigated. Expressing racial consciousness instinctively is a cut-and-dried situation. After taking anthropology courses, the participants answered differently for the same question. The background knowledge of the participants about anthropology based on race has changed into a culture-centred one. Although the frequency of 'physical anthropology' category decreases, it still exists in the answers of the pre-service teachers after the course. Moreover, several categories as research-investigation and change-continuity-development became frequent after the course even though they did not exist in the answers of the pre-service teachers before the course. This might be because after the anthropology course, the pre-service teachers realized that anthropology investigates the development processes of physical characteristics of humans and the culture they have constructed. Similarly, according to Naylor and Diem (1987), anthropology, defined as a whole study about humans and their conditions, includes investigations on physiological characteristics of humans and nature and evolution of cultures. The studies done by anthropology are mainly culture-centred (Akpınar, 2015). People have sought meaning and interpreted their physical world in various ways within the scope of anthropology (Savage & Armstrong, 2004). As Boas (1938) claims, anthropological researches extend over the whole of humanity without respect to time and space. From another perspective, while anthropology includes biological and cultural characteristics of humans in its field, it also scrutinizes the holism of human (Akıncı Çötök, 2016). Güvenç (2011) asserts that culture often satisfies basic biological needs and subsidiary needs resulting from these biological needs to a considerable extent. Moreover, an anthropological study involves comparing modern cultures and analysing biological and cultural changes

(Bates, 2009) and anthropology is unique because it centres upon culture determinedly (Parker, 2001). According to Martorella, Beal and Bolick (2005), culture is unique to humans, not other creatures, which is learned rather than inherited. For this reason, anthropology is important in terms of social studies as it provides the opportunity to monitor the development of the culture from the past to the present (Öztürk, 2012). Moreover, one of the aims of social studies is to teach students the development of humanity in the context of past, present and future.

The second question asked to the pre-service teachers related to the first research question is ‘Who is an anthropologist and what does he/she do?’. With respect to the question, it is found out that the answers of the participants taken before the course were clustered in the category of ‘physical anthropology’. This shows that the opinions of the pre-service teachers about the content of anthropology and the duties of anthropologist before taking the course were centred on physical anthropology. It is seen that their opinions about the job changed after they took the anthropology course. The category of ‘research-investigation’ is frequently found in the answers of the pre-service teachers after the course though there was no answer related to this category before the course. The other categories frequently used in the answers of the pre-service teachers after the course are culture, physical anthropology, and human. After taking the anthropology course, the participants realized that anthropologists not only investigate physical characteristics of humans, but also the development and changing process of their culture. According to Barnard (2011), since the time of Franz Boas, research on the origin of man has been viewed as the field of biology, that is, physical anthropology because self-exclusionary social anthropology is lacking in this kind of research. Social anthropology is a comparative study of human behavior (Tezcan, 2008). As a group, anthropologists try to understand and identify human behaviours in a cultural environment of today or the past (Naylor & Diem, 1987). According to Savage and Armstrong (2004) and Ellis (2007) anthropologists work on human culture. Moreover, for Akpınar (2015), anthropologists study humans in groups more than studying individuals alone. In other words, anthropologists try to find out physical, social and cultural characteristics of humans. They focus on the total patterns of human behavior and its products particular to a specific group (Maxim, 2010). Anthropologists also make advanced studies on the development of citizenship (Levinson, 2011).

The third question asked to the participants within the scope of the first research question of the study sought to determine their views on the relationship between anthropology and social studies. It is observed that the pre-service teachers used the word ‘human’ frequently in order to explain the relationship before taking the course. The other frequent categories are history-geography and source. The pre-service teachers emphasized that both social studies and anthropology deal with human, and social studies consists of social sciences like history and geography, and anthropology is also one of these sciences. They also indicated that anthropology is a resource for social studies with the data it presents. This result might be explained by the fact that anthropology is based on several social and natural sciences (Naylor & Diem, 1987). Moreover, anthropologists incorporate behaviours, economy, political sciences, sociology, psychology, and other elements of social sciences in their studies (Ellis, 2007). This kind of a structure makes the data provided by anthropology indispensable to social

studies. As Farris (2011) said that how we develop respect for different viewpoints and cultural beliefs is related social studies.

With respect to the findings emerge from the analysis of visual evaluation forms; it is found out that the pre-service teachers associated all the pictures with anthropology. The relationship was defined with physical anthropology and cultural anthropology. The study field of anthropology is human and culture, and it studies biological and cultural change in human beings from past to present (Kabapınar, 2014). The pre-service teachers associating the pictures with physical anthropology frequently used several features such as race, evolution and biological characteristics in their statements. On the other hand, the pre-service teachers associating the pictures with cultural anthropology explained the relationship with other branches of science rather than make a direct association. It is interesting to note that although the participants related the pictures with anthropology mostly from cultural aspects, they also focused on race frequently enough to consider. Therefore, it can be said that the pre-service teachers associated the pictures with race and physical/biological structure even though they thought it was related to anthropology in terms of culture. For the five of pictures (20th, 16th, 13th, 11th and 3rd pictures), the number of the pre-service teachers stating that there is no relationship between these pictures and anthropology are more than those who indicated that there is a relationship. The themes of these pictures are traditions, economic activities, life in plateau-nomads, art and fieldwork, so they are all related to cultural anthropology. Both for these pictures and in general, the pre-service teachers do not see the term ‘culture’ as a subject of anthropology. However, culture is in the centre of anthropology; it is like the ‘location’ term in geography (Martorella, Beal, & Bolick, 2005). It is understood from the results that the pre-service teachers think that anthropology is more related to subjects, such as race, evolution; people lived in the past, excavations and physical remains. However, cultural anthropologists study the cultures of people lived in the past and living today (Haviland, Prins, Walrath & McBride, 2005). It is also seen from the results that several participants clearly – stated, “anthropology does not deal with culture”. Another interesting result is that the number of the pictures on which the pre-service teachers did not make any comment is considerably high. The participants frequently answered as ‘I have no idea’ for 10 of the pictures. One of these 10 pictures was related to physical anthropology, and the others were related to cultural anthropology. It is understood that the participants cannot express an idea especially about case studies, investigations on today’s societies, arts and traditions. Besides, it is seen that the participants associated the pictures related to the study field of physical anthropology such as excavation, bones and evolution mostly with physical /biological anthropology. The participants also associated the pictures in which there were black and white people (8th and 10th picture) with physical anthropology by focusing on race and physiological features although they were actually related to cultural anthropology (fieldwork, participant observation). Another category found out from the results is ‘change-continuity-development’. It is seen that the participants frequently focused on physical/biological development and change in humans as well as change and development of human culture. According to Öztürk (2012), anthropology gives students an opportunity for learning the life conditions of humans that is continually changing from past to present and for generating clear ideas and terms about the past, today and future. Change and adaptation are the two terms that are important for anthropology (Öztürk, 2012). Anthropology, in other words, studies humans of the past and today and also

their culture (Smith et al., 2016). Moreover, according to the description, anthropology seems to be a consolidative social science that studies cultures and environments of humans scientifically and in harmony (Parker, 2001; Ellis, 2007). If the aims of social studies are to be accomplished, its subject content should be extended. Several social sciences as economy, sociology, political science, psychology, philosophy, anthropology, geography, and history should be integrated into the content of social studies (Lonsdale, 1958). It might be said that in terms of social studies, anthropology should be considered with its connections to other disciplines in education rather than considering it as an autonomous field. In addition to social science disciplines such as archaeology, sociology, history, geography and psychology, when it is necessary it should be considered that anthropology is in connection with the disciplines related to science, too. Furthermore, it can be said that students should understand that anthropology has an important role in enabling them to comprehend the courses in social studies curricula such as sociology and geography. As a social being, humans' relations or interactions with each other, with other communities and also with their physical environment should be considered holistically and also it should be evaluated in terms of the disciplines aforementioned (Akdağ & Sarı, 2010). In one sense, anthropology tries to show the roles of history, place and locality as the primary means by which an understanding of human cultural diversity can be appreciated (Aldenderfer, 1996). Anthropologist focus on cultural generalizations (Russell III, Waters & Turner, 2014). It is necessary to choose these generalizations and see each culture through the eyes of their own people rather than stereotypes (Brophy, Alleman & Halvorsen, 2018). In other words, the anthropologist is interested in the effect of form, function and behavior among the individuals composing the group or the group as a whole (Boas, 1986). This situation contributes to information social studies in enabling the socialization of the individual, learning the values system and culture of the society in which he lives and transforming it into behavior.

The second question in this research sought to determine the opinions of the pre-service teachers about the contributions of anthropology to the field knowledge of teachers. According to the results, before taking the anthropology course, the pre-service teachers stated that the data provided by anthropology are needed in order to understand humans, and it contributes to the field knowledge. On the other hand, after taking the course they indicated that anthropology would provide benefits while interpreting the development process of the culture being constructed by humans. They also mentioned that anthropology contains information that will be useful for teaching processes in the future when they become teachers. Some of the pre-service teachers explained that they see anthropology as information to be used for enriching the teaching process. When the aims of social studies education that brings social and human sciences together taken into consideration, the importance of anthropology can be understood (Akıncı Çötök, 2016). The holistic perspective of anthropology, meaning that it investigates human life by associating one of its feature with the other features, overlaps the nature of social studies (Bates, 2009). To the extent that young people learn this thinking style, they can be evenly intuitive and discriminative (Barr, Barth & Shermis, 2013). Thus, students will be able to understand better the physical change that humanity has experienced from primitive to modern man, the transformation of livelihood patterns and the interaction with its physical environment. All of these changes are very significant developments with critical implications for the future (Bodley, 2012).

The third research question of the study sought to find out the opinions of the pre-service teachers about whether it is necessary to include anthropology course in social studies education program or not. According to the results, nearly all of the participants stated that it was necessary to take anthropology course in undergraduate program of social studies education. Both before and after taking anthropology course, the pre-service teachers mostly focused on content category in their justifications. They indicated that knowledge of anthropology was necessary for social studies teachers to make sense of humans, the society and culture they lived in. The anthropological aspect in social studies gives chances for students to realize their prejudices and see the world from different angles by developing their abilities to get information about the past and today (Akıncı Çötök, 2016; Smith et al., 2016). According to Popson and Selig (2012), anthropological elements have an undeniable effect on intellectual and social development of students. Here the main factor, to large extent, is an energetic teacher who has taken anthropology course before. Moreover, Simşek and Kaymakçı (2015) assert that students can connect the classroom with real life to the same extent, as they understand the relations between social studies and daily life. The pre-service teachers also mentioned the positive effects of collaborating with their classmates and producing something outside the school together in their diaries during the process of the study. They also indicated that they learned about occupations, so they got a lot of information to use in the future when they became teachers. Some of the investigation techniques of anthropologists, archaeological site excavation and interviewing and observation, were found highly adaptable for use with students (Russell III, Waters & Turner, 2014). An anthropological view of culture can be also beneficial for teachers to understand their own culture in new ways, which can reveal new possibilities for improvement (Bodley, 2011). Kimball (1971) believes that the social studies curriculum should form the basis for success in intellectual and social skills development for the rational aspect of human affairs. The teacher candidate, who gains a holistic perspective on human, will contribute to global education, which is an important component of social studies education (Münüsoğlu, 2015; Levstik & Tyson, 2008). Of perhaps even greater importance, however, would be the development of intellectual and social skills for the rational direction of the affairs of man. I believe that the social studies curriculum ought to provide the base for such an achievement.

To conclude, the teaching activities used in anthropology course for pre-service teachers have positive effects in general because instead of using race based explanations, pre-service teachers have begun to draw relationships between social studies and culture and they collaborate with each other rather than working individually.

RECOMMENDATIONS

The findings of the present study are limited to the views of the participants in the study group, so it may not be possible to generalize the findings. Further studies with larger study groups and qualitative and quantitative research designs are suggested for more contributions to literature.

ETHIC STATEMENT

“In this article, journal writing rules, publishing principles, research and publishing ethics rules are followed. The authors are responsible for any violations that may arise in relation to the article.”

REFERENCES

- Akdağ, H. & Sarı, İ. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Arkeolojinin ve Antropolojinin Yeri. R. Turan & K. Ulusoy (Ed.), *Sosyal Bilgilerin Temelleri* içinde (ss. 229-240). Ankara: Maya Akademi.
- Akinci Çötök, S. (2016). Antropoloji. D. Dilek (Ed.). *Sosyal Bilgiler Eğitimi* içinde (ss. 193-208). Ankara: Pegem Akademi.
- Akpınar, M. (2015). Antropoloji. A. S. Bilgili (Ed.). *Sosyal Bilgilerin Temelleri* içinde (ss. 81-90). Ankara: Pegem Akademi.
- Aldenderfer, M. (1996). Introduction. In Aldenderfer, M. & Maschner, H. D. G. (Eds.). *Anthropology, Space and Geographic Information System* (pp. 3-18). New York, NY: Oxford University Press.
- Atay, T. (2010). Değişimin Toplumsal ve Kültürel Sonuçları. *İktisat Dergisi*, 511-512: 171.
- Barnard, Alan (Alan J.), (2011). *Social Anthropology and Human Origins*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Barr, R., Barth, J. L. & Shermis, S. S. (2013). *Sosyal Bilgilerin Doğası*. Çev. Ed., Cengiz Dönmez. Ankara: Pegem Akademi.
- Barth, J. L. (1991). *Elementary and Junior High/Middle School Social Studies Curriculum, Activities And Materials*. Lanham, Maryland: University Press of America.
- Bates, D. G. (2009). 21. Yüzyılda Kültürel Antropoloji: İnsanın Doğadaki Yeri. Çev. Ed., Suavi Aydın. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Beals, R. L. & Hoijer, H. (1991). “Antropolojinin Konusu ve Alanı.” Çev., G. Erginer. *Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi*, 35(2): 9-34.
- Boas, F. (1938) (Ed.). *General Anthropology*. New York, NY: D.C. Heath and Company.
- Boas, F. (1986). *Anthropology and Modern Life*. New York, NY: Dover Publications.
- Bodley, J. H. (2011). *Cultural Anthropology: Tribes, States, and the Global System* (5th ed.). Lanham, Md : AltaMira Press.
- Bodley, J. H. (2012). *Anthropology and Contemporary Human Problems* (6th ed.). Lanham, MD: AltaMira Press.
- Brophy, J., Alleman, J. & Halvorsen, A. (2018). *Powerful Social Studies for Elementary Students*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Burstein, J. H. (Summer, 2014). “Integrating Arts: Cultural Anthropology and Expressive Culture in the Social Studies Curriculum.” *Social Studies Research and Practice*, 9(2): 132-144.
- Creswell, J W. (2012). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. Boston, MA: Pearson Education.

- Davey, L. (1991). "The Application of Case Study Evaluations." *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2(9). Available online: <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=2&n=9>.
- Demircioğlu, İ. H. (2006). "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilimler Hakkındaki Görüşleri." *Bilgi*, Kış(36): 113-124.
- Ellis, A. K. (2007). *Teaching and Learning Elementary Social Studies* (8th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Farris, P. J. (2011). *Elementary and Middle School Social Studies: An Interdisciplinary Instructional Approach* (6th ed.). Prospect Heights: Waveland Press.
- Güvenç, B. (2011). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Boyut Yayıncılık.
- Haviland, W. A. (2002). *Kültürel Antropoloji*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Haviland, W. A., Prins, H. E. L., Walrath, D. & McBride, B. (2005). *Cultural Anthropology: The Human Challenge* (11th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Kabapınar, Y. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Sosyal Bilgiler Öğretimi* (Hayat Bilgisi Öğretiminden Tarih Öğretimine). Ankara: Pegem Akademi.
- Kimball, S. (1971). "An Anthropological Perspective for Social Studies." *Council on Anthropology and Education Newsletter*, 2(3), 9-12.
- Kottak, C. P. (2011). *Anthropology: Appreciating Human Diversity* (14th ed.). New York, NY : McGraw-Hill.
- Levinson, B. A. U. (2011). Toward an Anthropology of (Democratic) Citizenship Education. In B. A.U. Levinson & M. Pollock (Ed). *A Companion to The Anthropology of Education* (pp. 279-298). Malden, MA: Blackwell Publishing Ltd.
- Levstik, L. S. & Tyson, C. A. (Eds.). (2008). *Handbook of Research in Social Studies Education*. New York, NY: Routledge.
- Lonsdale, B. J. (1958). "Disciplines in Social Studies." *Journal Childhood Education*, 34(6): 262.
- Martorella, P. H., Beal, C. & Bolick, C. M. (2005). *Teaching Social Studies in Middle and Secondary Schools*. New Jersey: Pearson Education.
- Maxim, G. W. (2010). *Dynamic Social Studies for Constructivist Classrooms: Inspiring Tomorrow's Social Scientists* (9th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- McMillan, J. H. & J. Schumacher, S. (2010). *Research in Education: Evidence-based Inquiry*. Boston, MA: Pearson Education.
- Milli Eğitim Bakanlığı (Ministry of National Education-MoNE). (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretim Programı* (6-7. Sınıflar), Ankara: MEB Yayınları.
- MoNE. (2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6, 7, Sınıflar), Ankara: MEB Yayınları.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Miller, B. (2009). *Cultural Anthropology* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

- Münüsoğlu, H. (2015). "From "Race" to "Culture" Interaction of Anthropology-folklore: The Case of The Faculty of Languages and History-geography". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 55(2): 127-142.
- Münüsoğlu, H. (2017). *İrk Lekesi*. Ankara: Heretik Yayıncılık.
- Naylor, D. T. & Diem, R. (1987). *Elementary and Middle School Social Studies*. New York, NY: Random House, Inc.
- Nelson, M. R. & Stahl, R. J. (1991). Teaching Anthropology, Sociology, and Psychology. In J. P. Shaver (Ed.), *Handbook of Research on Social Studies Teaching and Learning*. (pp. 420-426). New York, NY: Macmillan Publishing Company.
- Özbudun, S. & Uysal, G. (2012). *50 Soruda Antropoloji*. İstanbul: 7 Renk Basım Yayın.
- Öztürk, C. (2006). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış. İçinde, C. Öztürk (Ed.). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım* (ss. 21-50), Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Öztürk, C. (2012). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinlerarası Bir Bakış. C. Öztürk (Ed.), *Sosyal Bilgiler Öğretimi: Demokratik Vatandaşlık Eğitimi* içinde (Üçüncü baskı, ss. 1-31). Ankara: Pegem Akademi.
- Parker, W. C. (2001). History, Geography, and The Social Sciences. In W. C. Parker (Ed.), *Social Studies in Elementary Education* (pp. 96-142). New Jersey: Prentice-Hall.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice*. Los Angeles: Sage Publications.
- Popson, C. & Selig, R. O. (2012). Putting Anthropology into Schools. *AnthroNotes*, 33(2): 9-16.
- Russell III, W. B., Waters, S. & Turner, T. N. (2014). *Essentials of Middle and Secondary Social Studies*. New York, NY: Routledge.
- Şahin, M. & Çetinoğlu, A. G. (2016). "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bölümlerindeki Ders ve Uygulamalara İlişkin Algıları." *E-International Journal of Educational Research*, 7(1): 50-69.
- Savage, T. V. & Armstrong, D. G. (2004). *Effective Teaching in Elementary Social Studies*. New Jersey: Pearson Education.
- Şimşek, A. & Kaymakçı, S. (2015). Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretiminin Amacı ve Kapsamı. A. Şimşek & S. Kaymakçı (Ed.) *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (ss. 1-13). Ankara: Pegem Akademi.
- Smith, K., Kulinna, P. H., Vissicaro, P. & Fredrickson, L. (2016). "Anthropology, Dance, and Education: Integrated Curriculum in Social Studies." *The Social Studies*, 107(1), 28-37, DOI: 10.1080/00377996.2015.1094725.
- Sunal, C. S. & Haas, M. E. (2011). *Social Studies for the Elementary and Middle Grades: A Constructivist Approach* (4th ed.) . Boston, MA: Pearson Education.
- Teddlie, C. & Yu, F. (2007). "Mixed Methods Sampling: A Typology with Examples." *Journal of Mixed Methods Research*, 1(1): 77-100. Sage Publications 10.1177/2345678906292430 <http://jmmr.sagepub.com> hosted at <http://online.sagepub.com>.
- Tezcan, M. (2008). *Kültürel Antropoloji*. Ankara: Maya Akademi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2003). *Case Study Research: Design and Methods*. California: Sage Publications.

CITATION FOR PICTURES

- 1st Picture <http://www.fresnostatenews.com/2019/01/31/forensic-anthropology-and-the-stories-in-the-bones/>
- 2nd Picture <https://www.reitix.com/Makaleler/Antropoloji-Nedir/ID=1336>
- 3rd Picture <https://aysenozkaya.files.wordpress.com/2015/05/hc4b1dc4b1rellez-34.jpg>
- 4th Picture <https://aricomemoriaaragonesa.wordpress.com/2011/08/>
- 5th Picture <http://www.ancient-wisdom.com/caveart.htm>
- 6th Picture <https://tarihteniz.wordpress.com/2017/07/24/eski-turklerde-din-ve-inanis/>
- 7th Picture <https://africandancebutler4.weebly.com/characteristics.html>
- 8th Picture <http://www.gambassa.com/Public/>
- 9th Picture <https://www.karamandan.com/m-11-39581.html>
- 10th Picture <http://www.insanbilimi.com/2012/03/antropolojinin-yontemi-nedir.html>
- 11th Picture <http://www.vayvaylikoyu.com/wp-content/uploads/2011/12/karasaban-ve-%C3%A7ift%C3%A7iler.jpg>
- 12th Picture <https://dipnots.com/2019/04/16/dinlerin-tanimi/>
- 13th Picture <https://www.canakkalematbuat.com/?Syf=18&Hbr=882370&Binlerce-y%C4%B1ld%C4%B1r,-otun,-ku%C5%9Fun,-suyun-ve-ke%C3%A7inin-pe%C5%9Finde-umudu-kovalayan-Sar%C4%B1ke%C3%A7ililer-k%C3%BClt%C3%BCrlerini-inatla-ya%C5%9Fatma-sava%C5%9F%C4%B1m%C4%B1-veriyor.-Anadolu-Y%C3%B6r%C3%BCklerinin-kadim-ya%C5%9Fam->
- 14th Picture <http://www.insanbilimi.com/2013/10/bir-dalda-insan-bir-dalda-sempanze.html?view=magazine>
- 15th Picture <https://www.thecitizen.co.tz/news/New-footprints-stir-sex-debate/1840340-3486866-format-xhtml-v1brp3z/index.html>
- 16th Picture <https://www.arkeolojikhaber.com/haber-pompeiide-yeni-duvar-freskleri-ve-kosumlu-atlar-kesfedildi-12816/>
- 17th Picture <https://siberiantimes.com/other/others/news/siberian-shamans-throw-a-victory-ritual-to-support-russian-football-team/>
- 18th Picture <https://anthro.vancouver.wsu.edu/graduate-program/>
- 19th Picture https://www.123rf.com/photo_85788517_dancers-performing-classical-traditional-odissi-dance-at-konarak-sun-temple-konarak-orissa-india.html
- 20th Picture <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2013/03/anthropology-inc/309218/>

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ANTROPOLOJİYE YÖNELİK BAKIŞ AÇILARI²

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının antropoloji bilimine yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaçla, üniversite ikinci sınıf öğrencilerinin antropoloji dersinden önce ve sonra olmak üzere katılımcıların görüşleri alınmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden keşfedici durum çalışması kullanılmıştır. Katılımcılar uygun örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Çalışma grubunda 70 sosyal bilgiler öğretmen adayı yer almıştır. Veri toplama aracı olarak yazılı görüş ve görsel değerlendirme formları kullanılmıştır. Toplanan veriler betimsel ve içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Görsel değerlendirme formundan elde edilen bulgulardan hareketle katılımcıların ön bilgilerinde antropolojiyi ırk ve fizik/biyolojik antropoloji merkezli yorumladıkları görülmüştür. Antropolojinin kültürle olan ilgisi dolaylı olarak diğer bilim dallarıyla ilişkilendirilerek kurulmuştur. Genel olarak oranlandığında görselleri antropolojiyle “evet” diyerek ilişkilendirenlerin sayısı fazladır. Ders öncesi uygulanan yazılı görüş formundan elde edilen sonuçlar ile görsellerden elde edilen sonuçlar benzerlik göstermiştir. Katılımcılar antropolojiyi, fizik antropoloji ile özellikle de ırk kökenli olarak anlatmışlardır. Ders sonrasında ise öğretmen adayları kültür çerçevesinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların cevaplarında sıklığı azalsa da ırk içerikli verilerin varlığını sürdürdüğü görülmüştür. Antropoloji-sosyal bilgiler bağlantısını, katılımcılar ders öncesi ve sonrasında insan orjinli ifadelerle kurmuşlardır. Katılımcılar antropoloji biliminin sunduğu verilerin alan bilgilerini ve öğretim sürecini zenginleştirmede etkili olduğunu belirtmişlerdir. Sosyal bilgiler ile antropoloji dersinin içerik açısından uyuşması nedeniyle lisans programında bu dersin bulunması gerektiğini vurgulamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen adayı, antropoloji, bakış açısı

² Bu çalışma sözlü olarak 2. Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Kongresi, Side, Antalya, 4-7 Nisan 2018'de sunulmuştur.

GİRİŞ

2005 yılında sosyal bilgiler öğretim programlarının yenilenmesiyle birlikte diğer iki gelenekle birlikte sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler geleneği de öğretim programında yerini almıştır. Sosyal bilgiler öğretim programlarındaki bu değişimi takiben sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarında da değişikliğe gidilmiştir. Bu değişiklikler neticesinde sosyal bilgiler eğitimi lisans programından Türkçe ve edebiyat dersleri çıkarılarak, tarih ve coğrafyanın yanında diğer sosyal bilimler de dâhil edilmiştir. Sosyal bilgiler eğitimi lisans programının bu çok disiplinli yapısının sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler geleneğinin yansıması olduğu söylenebilir. Bu yansılardan birisi de antropoloji disiplindir. 2005 sosyal bilgiler programı incelendiğinde birçok öğrenme alanının antropoloji ile ilişkili olduğu görülmektedir (MEB, 2005). Benzer şekilde 2017 de yenilenen ve 2018 Şubat ayında revize edilen yeni sosyal bilgiler dersi öğretim programının da birçok öğrenme alanının antropoloji disiplini ile ilişkili olduğu söylenilir. Kaldı ki 2018 sosyal bilgiler programının uygulanmasında dikkat edilecek hususlar kısmında sosyal bilimler olarak sosyal bilgiler geleneğine ve antropoloji disiplinine vurgu yapılmaktadır (MEB, 2018). Barth (1991) sosyal bilgilerin “bir toplumun tarih ve kültürüne ilişkin temel bilgileri ile sosyal ve bireysel konularla ilgili kavram ve temaları kapsadığını” ifade etmektedir (Şahin ve Çetinoğlu, 2016). Yukarıda verilen çalışmalar sosyal bilgilerin tanımının multidisipliner yönüyle entegrasyonunu vurgulamaktadır (Sunal & Haas, 2011). Toplumun tarih ve kültürü söz konusu olduğunda ise sosyal bilgilerin antropoloji ile doğrudan ilişkili olduğunu söylemek mümkündür. Çünkü antropoloji kültür ve insanın toplam yaşam tarzı üzerine odaklanır (Naylor & Diem, 1987). Genel antropoloji insan biyolojisinin, psikolojisinin, toplumunun ve kültürünün temellerini araştırır ve aralarındaki ilişkileri inceler (Kottak, 2011). Antropoloji, bu disiplinlerin daha büyük bir sentezini sağlar, bu nedenle daha geniş bir konu yelpazesine sahiptir (Miller, 2009). Biyoloji, tarih ve sosyoloji olmak üzere üç disiplinin üzerine inşa edilen antropoloji fiziksel (biyolojik) ve kültürel antropoloji olmak üzere iki genel kola ayrılmaktadır (Beals & Hoijer, 1991; Haviland, 2002; Öztürk, 2006). Her iki kolun sosyal bilgiler ile ilişkisi olmakla birlikte özellikle kültürel antropolojinin daha çok ilgisi olduğunu söylemek mümkündür. Kültürel antropoloji, dil, müzik, sanat, edebiyat, din, hukuk, ekonomi gibi alanlarla ilgilidir. Bunun yanında, arkeoloji, eski yerleşimlerde yapılan kazılarla insanların geliştirildiği kültürler hakkında bilgi sağlaması açısından antropolojiye yardımcı bilimlerden (Öztürk, 2006). Kültürel antropoloji, sosyal bilgiler öğretim programında kullanılabilecek uygun bir disiplindir. Çünkü insanların çeşitli yerlerde ve zaman dilimlerinde nasıl yaşadıkları içeren unsurları içermektedir (Burstein, 2014).

Demircioğlu (2006), Türkiye’de bazı öğrencilerin sosyal bilim disiplinlerinin önemini anlayamadığını ve bu alana ilgi göstermediklerini belirtmektedir. Paykoç (1991), bu durumun nedeni olarak “öğrencilerin sosyal bilimler öğretiminin amaçlarını kavrayamadıklarını ve bu derslerden gelecekteki yaşamlarına dönük bir yarar beklemediklerini” vurgulamıştır (Demircioğlu, 2006). Safran (1993), sosyal bilimlerin amaç, felsefe ve öğrencilerde ne tür davranış değişikliği meydana getirebileceği konusunda yeterli bilgi ve beceriye sahip olmayan öğretmenlerin, öğrencilerini bu alanın hedeflerine ulaştırmada sıkıntılar yaşadığını ifade etmektedir (Demircioğlu, 2006). Buradan hareketle bir sosyal bilgiler öğretmeni antropolojinin sunduğu alan bilgisinden faydalanarak tarihsel süreçte insan ve onun oluşturduğu kültürü bütünsel açıdan yorumlayabilir. Bu noktada öğretmen

adaylarının insanın fiziksel ve kültürel boyutunu inceleyen antropolojiye ilişkin düşüncelerinin ve bu disiplini anlamlandırmalarının sorgulanması önem kazanmaktadır. Ayrıca, öğrencilerin, kültürel benzerliklerin etkin önemi aynı zamanda insan grupları arasındaki farklılıkları anlamalarını ve takdir etmelerini sağlamak sosyal bilgilerin önemli hedeflerindendir (Naylor & Diem, 1987). Ancak birçok çocuk belirtilen şekilde eğitilmiyor (Smith, Kulinna, Vissicaro & Fredrickson, 2016). Zira sosyal bilgiler dersi aracılığıyla istenilen davranış değişikliklerinin oluşturulabilmesi için sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim fakültelerindeki eğitimleri esnasında bu alanın nitelik ve özellikleri hakkında gerekli bilgi ve beceriyle donatılmış olmaları gerekmektedir (Demircioğlu, 2006). Bu bakımdan, onların antropolojiye yönelik kavrayış ve görüşlerinin alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Nelson ve Stahl'a göre (1991) sosyal bilgiler derslerinde antropoloji üzerine araştırmaların niceliksel olarak az ve yüzeyseldir. Bu çalışmanı amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının lisans programında yer alan disiplinlerden biri olan antropolojiye yönelik aldıkları eğitimin öncesindeki ve sonrasındaki görüşlerini incelenmektedir. Bu genel amaç doğrultusunda aşağıdaki araştırma sorularına cevap aranmıştır:

1. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının antropoloji biliminin içeriğine yönelik görüşleri nelerdir?
2. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının antropoloji biliminin yararlılığına yönelik görüşleri nelerdir?
3. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının antropoloji biliminin gerekliliğine yönelik görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden keşfedici durum çalışması kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacının olaylar üzerinde çok az kontrole sahip ve odak bazı gerçek yaşam bağlamında güncel bir olgu olduğunda, soruların nasıl veya neden ortaya konduğu zaman tercih edilen bir stratejidir (Yin, 2003). Keşfedici durum çalışması ise geniş çaplı bir araştırma yapılmadan önce gerçekleştirilen yoğun bir çalışmadır (Davey, 1991).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesinde uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Uygun örnekleme yönteminde araştırmacı katılımcıları seçer, çünkü araştırmaya katılmaya istekli ve hazır olurlar. Bir başka deyişle, bu yöntemde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçmektedir. Ayrıca bir çalışmaya katılmaya istekli olan örneklemi içermektedir (Teddlie & Yu, 2007; McMillan & Schumacher, 2010; Creswell, 2012; Yıldırım & Şimşek, 2016). Çalışma grubunda, 70 ikinci sınıf öğrencisi yer almıştır. İkinci sınıf öğrencilerinin seçilmesinde antropoloji dersi ile ilk kez karşılaşmaları belirleyici olmuştur. Katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin ayrıntılar aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	n	Antropolojiyle İlgili Yayın Okuma Durumları	n
Kadın	39	Evet	23
Erkek	31	Hayır	47
Toplam	70	Toplam	70

Bu araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin ikinci sınıfında öğrenim gören 70 öğretmen adayı oluşturmuştur. Katılımcıların 39'i kadın, 31'i erkekti. Antropoloji ile ilgili herhangi bir kitabın okuma durumunu

sorguladığımızda, bu soruya “Evet” yanıtı verenlerin sayısı $n = 23$ iken “Hayır” cevabını verenlerin sayısı $n = 47$ ’dir.

Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında, beş adet açık uçlu sorunun yer aldığı yazılı görüş formu ve 20 görselin olduğu değerlendirme formu kullanılmıştır. Dönemin başında uygulanan yazılı görüş formu katılımcıların antropolojiye ilişkin o güne kadar var olan görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Bu formun ilk üç sorusu antropoloji bilimin içeriğini, dördüncü soru yararlılığını ve beşinci soru gerekliliğini sorgulamaya yöneliktir. Çalışma kapsamında kullanılan fotoğrafların ise 5 tanesi fizik/biyolojik antropoloji ile ilgili 15 tanesi de kültürel antropoloji ile ilgilidir. Antropolojinin çok çeşitli olan çalışma alanlarını temsil etmesi açısından bu fotoğraflar seçilmiştir (Din, inanç, gelenek, ırk, evrim, araştırma vb.). Fotoğraf değerlendirme formunda ilk olarak fotoğraf, sonrasında katılımcıların gösterilen fotoğrafı antropoloji bilimiyle ilgilendirme durumları (Evet, Hayır ve Fikrim yok) ve son aşamada ise cevabı evet olanların nedenlerini belirtmesi istenmiştir. Veri toplama araçları iki alan eğitimi uzmanı, bir ölçme ve değerlendirme uzmanı ve bir de dil uzmanının kontrolünden geçirilmiştir. Veri toplama araçları katılımcılara ders döneminin başında ilk derste, derse başlanmadan önce verilmiştir. Aynı araçlar, dönem sonunda son derste konu anlatımı bittikten sonra katılımcılara tekrar uygulanmıştır. Bu süreçte ders öncesinde uygulanan her iki formdan sonra öğretmen adayları teorik ve pratik bir eğitim sürecine dâhil olmuşlardır. On dört haftalık sürecin ilk yedi haftasında dersin öğretim elemanı tarafından antropoloji bilimine dair teorik bilgiler verilmiştir. Bu süreçte bir alan çalışmasının nasıl gerçekleştirildiğine dair ön bilgiler örnek çalışmalar üzerinden anlatılmıştır. Bu arada katılımcılar işbirliği içinde grup çalışması yapabilecekleri arkadaşlarını belirlemişlerdir. Öğretmen adaylarından “Kaybolmaya yüz tutmuş bir mesleği, bir geleneği, bir inancı” sınıfta arkadaşlarına tanıtmaları istenmiştir. Bunun için katılımcılar anlatacakları konuya dair kaynak kişiyle röportaj gerçekleştirmişler. Çalışma süresince deneyimlerini anlatacakları bir günlük yazmaları istenmiştir. Ayrıca kendilerini öz-değerlendirme ve akranlarını verilen değerlendirme formlarıyla izlemeleri beklenmiştir. Buna ek olarak tanıttıkları mesleğe ilişkin izlenimlerini gözlemler yoluyla aktarmaları beklenmiştir. Dönemin son dersinde öğretmen adaylarından ders deneyimlerine ilişkin formu tekrar doldurmaları sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Çalışmanın verileri nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analize tabi tutulmuştur. Betimsel analizde toplanan veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlanır ve doğrudan alıntılara sık yer verilir. Ayrıca veriler basit “yüzde” ve “frekans” analizi ile sayısal olarak gösterilmiştir (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu çalışmada elde edilen bulguların geçerlik ve güvenilirliğini arttırmaya yönelik amaçlı örnekleme, teyit incelemesi, çeşitleme, uzman incelemesi ve doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Elde edilen sonuçlar tablolar haline dönüştürülürken ve veri kesitlerinden örnekler sunulurken katılımcıların numaraları, cinsiyetleri ve verinin toplandığı zaman dilimi belirtilmiştir (K1, E, ders öncesi gibi). Ayrıca çalışmada birden fazla alan uzmanından görüş alınarak araştırmacı çeşitlemesi gerçekleştirilmiştir. Buna ek olarak araştırmanın geçerliliğini arttırmak için farklı bilgi kaynaklarından veri toplanmıştır (Patton, 2015). Bunların yanında ayrıca, uyuşma yüzdesi= görüş birliği/(görüş birliği+ görüş

ayrılığı)x 100 formülü kullanılmıştır (Miles & Huberman, 1994). Anket formunun ilk beş sorusu için üç araştırmacının genel uyum yüzdesi ortalaması 0.94 olarak hesaplanmıştır. Fotoğraf değerlendirme formundaki bulunan 20 fotoğrafa ilişkin katılımcıların sundukları nedenlere ilişkin genel uyum yüzdesi ortalaması 0.93 olarak bulunmuştur. Belirlenen oranların uyuma yüzde oranlarının %70'in üzerinde olması kodlama güvenilirliğinin sağlandığının göstergesidir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

BULGULAR

Birinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Araştırmanın birinci alt amacına yönelik olarak öğretmen adaylarının antropoloji içeriğine yönelik görüşleri incelenmiştir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarına “Antropoloji nedir, neyi araştırır?” ve “Antropolog kimdir ve ne iş yapar” ve “Antropoloji-sosyal bilgiler ilişkisi hakkında neler düşünüyorsunuz?” soruları yöneltilmiştir. Ayrıca “Antropoloji nedir” ve “Antropolog kimdir” sorularına yönelik görüşlerini ortaya koymak üzere katılımcılara 20 fotoğraf gösterilmiş ve bu görsellere ilişkin cevapları analiz edilmiştir.

Antropoloji Nedir ve Neyi Araştırır?

Tablo 2. Katılımcıların Antropolojinin Tanımına ve Çalışma Alanına Dair Görüşleri

Kategoriler	f	
	Ders öncesi	Ders sonrası
İrk	49	35
İnsan	35	34
Zaman	29	13
Kültür	23	48
Biyolojik/Fiziksel özellik	20	-
Coğrafya	3	5
Tarihi yerler-Müze	1	-
Araştırma-inceleme	-	21
Değişim-süreklilik-gelişim	-	19
Kazı-kalıntı	-	4
Fizik Antropoloji	-	3
Diğer bilim dalları	-	3
Boş	1	-
Toplam	161	185

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların antropolojinin anlamını ders öncesinde en çok “ırk” (f=49) kategorisini tekrarlamışlardır. Daha sonra sırasıyla insan (f=35), zaman (f=29), kültür (f=23), biyolojik/fiziksel özellik (f=20) kategorilerinin en çok tekrarlandıkları görülmektedir. Ders sonrasında en sık tekrarlanan ise kültür (f=48) olmuştur. Bunu ırk (f=35), insan (f=34), araştırma-inceleme (f=21), değişim-süreklilik-gelişim (f=19) ve zaman (f=13) izlemiştir. Katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri ders öncesi ve sonrası olmak üzere belirtilmiştir:

“İrk bilimidir. İnsan ırkının soyunu araştırır. Hangi ırkın hangi özellikleri vardır gibi.” (K3, K, Ders Öncesi).

“İnsan bilimidir. İnsanın kökenini, evrimini, biyolojik özelliklerini, toplumsal ve kültürel yönlerini incelediği için toplum, insanları daha iyi anlamamızı sağlar.” (K3, K, Ders Sonrası).

“Antropoloji kısaca ırk bilimi anlamına gelir. Geçmişte yaşamış toprak altında kalmış insan, hayvan ve eşya gibi kalıntıları inceler.” (K55, E, Ders Öncesi).

“Antropoloji insan ve insanın yaşadığı kültür, ortam ve etkilerini inceleyen bilim dalıdır. İnsanı geçmişin izlerinden, gitmeyi kaybolmuş herhangi bir şeyi gün yüzüne çıkarmada bize yardımcı olur.” (K55, E, Ders Sonrası).

Antropolog Kimdir, Ne İş Yapar?

Tablo 3. Katılımcıların Antropolog Kimliğine ve Yaptığı İşe Dair Görüşleri

Kategoriler	f	
	Ders öncesi	Ders sonrası
Fizik Antropoloji	55	30
Kültür	21	44
Geçmiş-şimdi-gelecek	17	8
Kazı	10	2
Coğrafya	5	-
Tutarlı bilgi	2	-
İnsan	-	21
Araştırma-inceleme	-	49
Diğer bilim dalları	-	2
Toplam	110	156

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların antropoloğun anlamı için ders öncesinde en çok “Fizik antropoloji” (f=55) kategorisini tekrarlamışlardır. Daha sonra sırasıyla kültür (f=21), geçmiş-şimdi-gelecek (f=17), kazı (f=10) kategorilerinin en çok tekrarlandıkları görülmektedir. Ders sonrasında katılımcıların antropoloğun kim olduğunu açıklarken en sık tekrarladıkları kategori araştırma-inceleme (f=49) olmuştur. Bu cevabı kültür (f=44), fizik antropoloji (f=30) ve insan (f=21) kategorileri takip etmiştir. Katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri ders öncesi ve sonrası olmak üzere belirtilmiştir:

“Antropoloji bilimi ile uğraşan kişidir. İskelet, kafatası ve kalıntının fiziksel özelliklerini inceler.” (K30, K, Ders Öncesi)

“Antropolog, antropoloji alanında çalışmalar yapar. Alan araştırmaları, röportaj, deney, anket ile insanı ve kültürleri inceler.” (K30, K, Ders Sonrası)

“Geçmişten günümüze insan yapısını, kafatası, kemik vs. araştıran kimse.” (K9, E, Ders Öncesi)

“Geçmişten günümüze insanların kültürel ve fiziki özelliklerini inceleyen, karşılaştırma yapan kişidir.” (K9, E, Ders Sonrası)

Antropoloji Nedir, Neyi Araştırır? Antropolog Kimdir, Ne İş Yapar? Fotoğraflarla ilgili Bulgular**Tablo 4.** Birinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 1		f	Neden	f
	Evet	69	Fizik Antropoloji	62
			Kazı-Kalıntı	9
			İnsan	7
			Geçmiş-zaman-ata	6
			Araştırma-inceleme	3
	Hayır	-	Boş	1
Fizik Antropoloji	Fikrim Yok	1	Fikrim Yok	1
	Toplam	70		89

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların nerdeyse tamamı (n=69) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok fizik antropoloji (f=62) kategorisini tekrarlanmıştır. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

SBÖA-E-K1: "İnsan kemiği ile ilgili inceleme yapılıyor."

SBÖA-E-K2: "Kazılardan çıktığı için antropoloji alanına girer."

SBÖA-K-K3: "Kafatasından ırk bulunabiliyor."

SBÖA-E-K13: "Eski insanlar ile ilgilidir."

SBÖA-K-K5: "İrklar hakkında yapılan araştırmalarda bulunmuş bir kalıntı olabilir."

SBÖA-K-K6: "Resimdeki kafatası antropoloji çok önemlidir. İnsanların ırklarını belirlemede çok yardımcıdır."

SBÖA-K-K7: "Çünkü kafatasından ırk bulunabiliyor diye biliyorum."

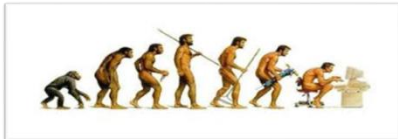
SBÖA-E-K8: "Kafatası var, antropoloji kafatasını ölçer."

SBÖA-K-K9: "Çünkü antropoloji insan ırkını araştıran bilim dalı olduğundan inceleyebilir."

SBÖA-E-K11: "Çünkü kemikler ile insan ırkları bulunabilir."

SBÖA-E-K12: "Eski zamanlardan kalma kafatası."

Tablo 5. İkinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 2		f	Neden	f
	Evet	57	Fizik Antropoloji	39
			Değişim süreklilik gelişim	30
			İnsan	20
			Geçmiş-zaman-ata	3
			Araştırma-inceleme	3
			Diğer bilim dalları	2
			Kültür	1
			Eğitim-öğretim	1
	Hayır	9	Fizik Antropoloji	1
			Kazı olmadığı için	1
Fizik Antropoloji (Evrin teorisiyle ilgili)	Fikrim Yok	4	Boş	8
	Toplam	70		109

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların büyük çoğunluğunun (n=57) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok fizik antropoloji (f=39) kategorisini tekrarlanmışlardır. Daha sonra değişim, süreklilik ve gelişim (f=30) ve insan (f=20) kategorileri tekrarlamıştır. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K13: "Evrin teorisiyle nedeniyle insanla ve geldiği yerle ilgilidir."

SBÖA-K-K57: "İnsanın doğumdan ölümüne gelişim ve değişimini inceler."

SBÖA-K-K70: "İrkların geçmişten günümüze gelişimini de incelediği için ilişkisi vardır."

SBÖA-K-K4: "İnsanı konu aldığı için evrimini, ilgili olduğunu düşünüyorum."

SBÖA-E-K29: "İnsanın kökenini, evrimini, meydana getirdiği ırkları incelediği için antropolojiyle çok yakından ilgilidir."

SBÖA-E-K49: "Çünkü antropoloji, insan ırkının evrimini, gelişimini de inceler."

SBÖA-E-K58: "İnsanların geçmişten günümüze fiziki değişimini inceler."

SBÖA-K-K64: "Evrin de antropolojinin alanına giriyor. Çünkü evrim biz insan grubu ile ilgili."

SBÖA-E-K38: "İnsan evrimini mizahi yolla anlatan bu resim, insanın gelişim ve değişim sürecini aktardığı için ilişkilidir."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K2: "Herhangi bir kazı çalışması olmadığı için bu antropolojiye girmez."

SBÖA-K-K5: "Bence insanın nasıl evrim geçirdiğini anlatıyor."

Tablo 6. Üçüncü Görsel Ait Bulgular

Fotoğraf 3		f	Neden	f
	Evet	27	Kültür	22
			Fizik Antropoloji	7
			İnsan	4
			İnanç-mitler-batıl	3
			Değişim süreklilik gelişim	2
			Araştırma-İnceleme	1
			Diğer bilim dalı ilişkisi	1
			Kültürel Antropoloji	1
			Mekânın etkisi-coğrafya	1
			Kazı-kalıntı	1
	Hayır	29	Kültür	11
			Diğer disiplinler	1
			Araştırma-inceleme	1
	Kültürel Antropoloji (Kültürel faaliyet)	Fikrim Yok	Fikrim yok	2
			Boş	28
Toplam		70		86

Tablo 6 incelendiğinde katılımcıların görüşlerinin bir birine çok yakın olduğu görülmektedir. Katılımcıların (n=27)'si görseli antropoloji ile ilişkili bulurken (n=29)'u ilişkili bulmamışlardır. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=22) kategorisini tekrarlanmışlardır. Daha sonra ise fizik antropoloji (f=7) kategorisi gelmektedir. Hayır diyenler de en çok kültür (f=11)kategorisi giren nedenler belirtmişlerdir. Hem evet

diyenler hem de hayır diyenler “kültür” kavramını ön plana çıkarmışlardır. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K1: “İnsanların bulunmuş olduğu bölge ile alakalı bir kare. İki kadının genel görüntüsü var. Yediği, içtiği vücut kalıplarına yansımış.”

SBÖA-E-K25: “İnsan kültürüne değinmektedir.”

SBÖA-K-K48: “İnsan gruplarının kültürel faaliyetleri hakkında bilgi verir. İnsanların her dönemde belirli bir toteminin var olduğunu gösterir.”

SBÖA-K-K45: “Antropoloji, coğrafya ve kültürün açıklaması için önemlidir.”

SBÖA-E-K61: “Resimde insanların kültürel aktivitesi var.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-K-K3: “Antropoloji kültürü incelemes.”

SBÖA-K-K5: “Daha çok geleneklerimizden biri olduğu için bence alakalı değil.”

SBÖA-E-K47: “Etnografya biliminin içine girer.”

SBÖA-K-K41: “İnsanların yapılarıyla ilgilenir, kültürle değil.”

Tablo 7. Dördüncü Görsel Ait Bulgular

Fotoğraf 4		f	Neden	f
	Evet	40	Kazı-Kalıntı	26
			Diğer bilim dalları ilişkisi	14
			Araştırma-inceleme	9
			Fizik Antropoloji	8
			Kültür	6
			Geçmiş-zaman-ata	5
			İnsan	3
			Mekânın etkisi-Coğrafya	1
	Hayır	24	Diğer bilim dalı	21
			Kazı	6
Kültürel/Fiziksel Antropoloji (Arkeolojik kazı)	Fikrim Yok	6	Araç-gereç-saban	1
			Alakalı değil	1
			Boş	7
Toplam		70		108

Tablo 7 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=40) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu düşünen katılımcılar en çok kazı-kalıntı (f=26) ve diğer bilim dalları (f=14) kategorilerini tekrarlamışlardır. Görselin antropoloji ile ilişkili olmadığını düşünen katılımcılar (n=24) ise bunun diğer bilim dalları (f=21) ile ilişkili olduğunu ifade etmişlerdir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K48: “Antropoloji arkeoloji ile yakından ilişkilidir. Ortaya çıkan veriler bölge hakkında bilgi verebilir. Veriler, insan yaşamı hakkında da bazı bilgileri ortaya çıkarır.”

SBÖA-E-K49: "Antropoloji arkeoloji ile işbirliği yaparak insan yapısı ve insan ürünlerini inceliyor."

SBÖA-K-K50: "Bence olabilir. Arkeolojide kazı yaparken insan kemiklerine de rastlanabilir ve bu antropolojiyle ilişkilendirilebilir."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K47: "Arkeoloji bilimini konu alanına girer."

SBÖA-K-K43: "Arkeoloji ile ilişkili bir resim olduğundan dolayı ilişkili değil."

Tablo 8. Beşinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 5		f	Neden	f
	Evet	41	Fizik Antropoloji	14
			İnsan	11
			Geçmiş-zaman-ata	11
			Kültür	7
			Simge-Sembol-resim	7
			Değişim-Süreklilik-Gelişim	3
			Diğer bilim dalları	2
			Kazı-kalıntı	1
			Araştırma-inceleme	1
	Hayır	13	Diğer bilim dalı	4
Kültürel Antropoloji (Mağara duvarı insan el izi; sanat)	Fikrim Yok	16	Diğer (Kazı, Sembol)	2
			Alakalı değil	1
			Boş	18
			Fikrim yok	2
Toplam		70		84

Tablo 8 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=41) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok fizik antropoloji (f=41) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra insan (f=11) ve geçmiş-zaman-ata (f=11) kategorileri, kültür (f=7) ve simge-sembol-resim (f=7) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcılar (n=13) ise görselin diğer bilim dalları (f=4) ile ilişkili olduğunu düşünmüşlerdir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K57: "İnsanın el yapısını inceler."

SBÖA-E-K58: "İnsanların yaşam tarzında yaptığı şeyler."

SBÖA-K-K59: "İnsanların duvarlara ilk yazıları resim halinde idi."

SBÖA-E-K63: "İnsanın bulunduğu ortam ve yaşadığı olayı öğrenebiliriz."

SBÖA-K-K64: "Çünkü insan elinin izi insanla ilgilidir."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K10: "Sadece el resmi, kazı yok."

SBÖA-E-K13: "Arkeolojiyle alakalıdır."

SBÖA-E-K15: "Elinden ırkı anlaşılmaz."

SBÖA-K-K20: "Bir el izi ile antropolojinin ilişkisi olduğunu düşünmüyorum."

Tablo 9. Altıncı Görsel Ait Bulgular

Fotoğraf 6		f	Neden	f
	Evet	31	Kültür	23
			İnanç-Mitler-Batıl	9
			İnsan	7
			Geçmiş-zaman-ata	5
			Fizik Antropoloji	3
			Diğer Bilim Dalları	3
			Simge-sembol	2
			Araştırma-inceleme	2
			Değişim-süreklilik-gelişim	1
			Kazı-kalıntı	1
	Hayır	23	Kültür	7
			Diğer bilim dalı	5
			Araştırma-inceleme	1
			İnanç-dini sembol	1
Kültürel Antropoloji (Totem, Heykeltçilik, Sanat)	Fikrim Yok	16	Boş	23
			Fikrim yok	1
Toplam		70		97

Tablo 9 incelendiğinde katılımcıların üçte birinden biraz fazlası (n=31) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=23) kategorisini tekrarlamıştır. Daha sonra inanç-mitler-batıl (f=9) ve insan (f=7), geçmiş-zaman-ata (f=5) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=23) cevapları ise kültür (f=7), diğer bilim dalları (f=5) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K23: "Farklı figürlerle ifade edilerek hangi topluma ait olduğunu bulabiliriz."

SBÖA-K-K24: "Toplumların yaşayış tarzları hakkında bilgi veriyor."

SBÖA-K-K26: "Oradaki heykeller insanların düşüncelerini yansıttığı için."

SBÖA-K-K28: "Mumyalanmış insanlar, tanrılar vb. varlıklar bize antropoloji ve kültür hakkında bilgi verir."

SBÖA-E-K29: "Çeşitli insan topluluklarından farklı kareler var. İnsan aynı insan ama topluluk farkı var."

SBÖA-K-K33: "İnsanların toplumsal mitlerini ve onlardan çıkardığımız anlamları araştırır."

SBÖA-E-K38: "İnsanlar, dinler antropoloji ile ilişkilidir. Bunlar kültürün içine girer."

Hayır Cevapları:

SBÖA-K-K20: "Daha çok önemli kişilerin temsili olan heykellere benziyor."

SBÖA-E-K25: "Geçmişte kullanılan eşyalar bulunmakta, yani ilgili değil."

SBÖA-K-K39: "Antropoloji toplumların kültürel unsurlarıyla ilgilenmediği için."

SBÖA-K-K46: "Doğrudan insanı ele almamış çünkü."

SBÖA-E-K47: "Kültürün içine girer. Etnografya."

Tablo 10. Yedinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 7		f	Neden	f
	Evet	48	Kültür	30
			Fizik Antropoloji	12
			İnsan	9
			Geçmiş-Zaman-Ata	6
			Araştırma-inceleme	4
			Diğer bilim dalları ilişkisi	3
			Değişim-süreklilik-gelişim	2
			İnanç-mitler-batıl	1
	Hayır	13	Kültür	7
			Diğer bilim dalları	2
Kültürel Antropoloji (Yerli bir kabile; Yerel dans)	Fikrim Yok	9	Alakalı değil	1
			Boş	10
			Fikrim yok	1
Toplam		70		88

Tablo 10 incelendiğinde katılımcıların üçte ikisi (n=48) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=30) kategorisini tekrarlamıştır. Daha sonra fizik antropoloji (f=12) ve insan (f=9), geçmiş-zaman-ata (f=6) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=13) cevapları ise kültür (f=7), diğer bilim dalları (f=2) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K48: “İnsanların grupça yaşamaya başladıktan sonra farklı etkinliklerle uğraştıklarını, dans, müzik, eğlence gibi olguları gerçekleştirdiklerini gösterir.”

SBÖA-K-K52: “Geçmişteki insanların sosyo-kültürel yaşamı hakkında bilgi verdiği için.”

SBÖA-E-K54: “İrkin özellikleri belirlenebilir.”

SBÖA-K-K56: “Kültürel öğeler ve farklı insan yapıları sonucu insan etkinlikleri değişir.”

SBÖA-K-K57: “Eğlence ve etkileşimlerini, geleneklerini.”

SBÖA-K-K59: “İnsanların geleneksel dansları da antropoloji ile ilişkilidir.”

SBÖA-E-K69: “İrkların, yaşayış tarzları-kültürleri yönünden düşünüyorum. İskeletini etkiler çünkü.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K2: “Oynayan insanların antropolojiyle bir ilgisi yoktur.”

SBÖA-K-K3: “Antropoloji, kültürle ilgilenmez.”

SBÖA-K-K20: “Bir grup kabilenin eğlencesine benzettiğim için ilgili olduğunu düşünmüyorum.”

SBÖA-E-K55: “Çünkü bu kültür içine girer.”

SBÖA-E-K62: “Kültürel bir özelliktir bu.”

Tablo 11. Sekizinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 8		f	Neden	f
	Evet	44	Fizik Antropoloji	25
			Kültür	8
			Araştırma-inceleme	8
			İnsan	7
			Görüşme	5
			Diğer bilim dalları	3
			Geçmiş-zaman-ata	2
			Değişim-süreklilik-gelişim	2
			Mekânın etkisi-Coğrafya	2
	Hayır	15	Görüşme	7
			Diğer bilim dalı	2
			Kültür	1
			Kazı	1
			Geçmiş	1
Kültürel Antropoloji	Fikrim Yok	11	Boş	15
	Toplam	70		89

Tablo 11 incelendiğinde katılımcıların üçte birinden biraz fazlası (n=44) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok fizik antropoloji (f=25) kategorisini tekrarlamıştır. Daha sonra kültür (f=8), araştırma-inceleme (f=8) ve insan (f=7) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=15) cevapları ise görüşme (f=7), diğer bilim dalları (f=2) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K4: "Farklı etnik grupları konu alıyor, yine insan faktörü."

SBÖA-K-K5: "Farklı ten renginde insanlar var. Farklı ırkların dış görünüşleri de birbirlerinden farklı olabiliyor."

SBÖA-K-K6: "Kadın o bölgeye o insanların ırklarını vb. araştırmaya gitmiş olabilir."

SBÖA-K-K9: "Farklı ırkların, kültürlerini, yaşam tarzlarını vs. araştırabilir."

SBÖA-E-K12: "İnsan ırklarının farklılığına dikkat çekiyor."

SBÖA-K-K18: "Kültürlerin etkileşimi ve kültür kaynaşması. Dolayısıyla antropolojinin konusudur. Çok hoş bir fotoğraf. Hiçbir insan diğer insandan üstün değildir."

SBÖA-K-K22: "Antropolog araştırma yapıyor."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K10: "Siyahi çocuklar ve beyaz tenli bir kadın var. Herhangi bir çalışma yok."

SBÖA-E-K11: "Şu anki insanlar ilgi alanı değildir bence, önceki kalıntıları inceler."

SBÖA-E-K14: "Bir beyaz insanın Afrika kabilesi ziyareti."

SBÖA-E-K25: "Günümüzden bir fotoğraftır. Kadın pek antropoloğa benzemiyor, safari tarzı giyinmiş. Belki sosyoloji ile ilgili olabilir."

SBÖA-K-K30: "Belki bir sivil toplum kuruluşu gönüllüsü fakir Afrika ülkelerini ziyaret etmiş."

Tablo 12. Dokuzuncu Görsel Ait Bulgular

Fotoğraf 9		f	Neden	f
	Evet	33	Kültür	19
			İnanç-Mit-Batıl	19
			İnsan	5
			Kültürel Antropoloji	4
			Fizik Antropoloji	2
			Araştırma-inceleme	2
			Kazı-kalıntı	1
	Hayır	24	Kültür	7
			Diğer bilim dalları	4
			İnanç-dini sembol	3
			Değişim-süreklilik	3
			Görüşme	1
			Fizik Antropoloji	1
			Alakalı değil	1
Kültürel Antropoloji (Türbeye çaput bağlama, dilek adama, batıl inançlar)	Fikrim Yok	13	Boş	21
			Fikrim yok	1
Toplam		70		94

Tablo 12 incelendiğinde katılımcıların üçte birinden biraz fazlası (n=33) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=19) ve inanç-mit-batıl (f=19) kategorileri tekrarlanmıştır. Daha sonra insan (f=5), kültürel antropoloji (f=4) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=24) cevapları ise kültür (f=7), diğer bilim dalları (f=4) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K1: "Bir inanç sistemi ile ilgili bir görüntü."

SBÖA-K-K9: "Yaşam şekilleri, inançları kültürel antropoloji alanına girebilir."

SBÖA-K-K17: "Farklı dini inanışlar vardır. Antropoloji bunu ırklarla bağdaştırarak inceleyebilir."

SBÖA-K-K18: "Dilek bağlama. Şuana kadar hiç yapmadım ama çok isterim. İnanışları da inceliyor demek ki antropoloji."

SBÖA-E-K25: "Batıl inançların araştırılmasında da bir rol üstlenir. Sadece kafatası incelemesiz."

SBÖA-K-K33: "Toplumsal inanışların nedenlerini açıklamaya çalışır."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K2: "Çaput bağlamanın bir ilgisi yoktur."

SBÖA-K-K3: "Antropoloji kültürle ilgili olamaz."

SBÖA-E-K10: "Herhangi bir çalışma yok."

SBÖA-E-K13: "İrkle bir alakası yoktur."

SBÖA-E-K14: "Bir türbeye çaput bağlanmış."

SBÖA-K-K37: "İnsanlar toplumdan topluma kültürden kültüre değişebilir. Bunun antropoloji ile ilgisi olduğunu düşünüyorum."

Tablo 13. Onuncu Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 10		f	Neden	f
	Evet	50	Kültür	26
			Fizik Antropoloji	16
			İnsan	8
			Araştırma-inceleme	7
			Geçmiş, zaman, ata	2
			Kültürel antropoloji	2
			Diğer bilim dalları	1
			İnanç-mitler-batıl	1
			Değişim-süreklilik-gelişim	1
			Görüşme	1
			Mekânın etkisi	1
	Hayır	9	Diğer bilim dalı	4
			Kültür	3
			Sosyal ilişki (Dostluk)	1
			Turizm	1
			Görüşme	1
Kültürel Antropoloji (Borinislav Malinowski, Trobriand Yerlileri ile Saha çalışması)	Fikrim Yok	11	Boş	11
			Fikrim yok	3
Toplam		70		90

Tablo 13 incelendiğinde katılımcıların yarısından fazlası (n=50) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=26) kategorisini tekrarlamıştır. Daha sonra fizik antropoloji (f=16) ve insan (f=8), araştırma-inceleme (f=7) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=9) cevapları ise, diğer bilim dalları (f=4), kültür (f=3) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K39: “Farklı toplumların günümüzdeki kültürel özelliklerini inceler.” SBÖA-K-K41: “Müzik, dans vb. faaliyetler kültürle ilişkili olduğu için antropolojiyle de ilgilidir.” SBAÖ-K-K42: “Yine iki farklı ırk. Siyahiler beyaz adama kendi kültürlerine ait bir müzik aletini tanıtıyorlar.” SBÖA-K-K43: “İnsanların geçmiş dönemlerinden kalma faaliyetlerini yaparken hangi araç ve gereçten faydalandığı üzerinde durur.” SBÖA-K-K44: “Yöresel çalgılar, aletler insanların kültürünü yansıtır.” SBÖA- K-K48: “Her ırk kendi kültür, yaşayış tarzı, coğrafi şartlarına uygun yeni sanat dalları, yeni ürünler ortaya koyar.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-K-K46: “Yine bununda daha çok sosyoloji ile ilgili olduğunu düşünüyorum”. SBÖA-E-K47: “Etnografya bilimi içine girer.” SBÖA-E-K2: “İnsanlar oturuyor ve ellerinde bir şeyler var. Ne alakası olabilir ki.” SBÖA-K-K3: “Antropoloji kültür ile ilgilenmez.”

Tablo 14. On Birinci Görsel Ait Bulgular

Fotoğraf 11		f	Neden	f
	Evet	24	Kültür	15
			Değişim-süreklilik-gelişim	7
			İnsan	5
			Diğer bilim dalları	3
			Geçmiş-zaman-ata	3
			Araç-gereç	2
			Fizik Antropoloji	1
			Kazı-kalıntı	1
			Araştırma-inceleme	1
	Hayır	31	Kültür	6
			Araç-gereç-saban	3
			Diğer bilim dalları	3
			Alakalı değil	4
			Geçmiş	1
	Kültürel Antropoloji (Köy hayatı, tarım-ekonomik faaliyet)	Fikrim Yok	Boş	28
			Fikrim yok	1
Toplam		70		84

Tablo 14 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte biri (n=24) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=15) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra değişim-süreklilik (f=7) ve insan (f=5) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=31) cevapları ise, kültür (f=6), araç-gereç-saban (f=3) ve diğer bilim dalları (f=3) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K1: “Çünkü tarım ve hayvancılık yapılan bir bölgede yaşayan insanların nasıl beslendiğine ilişkin bilgiler verir.” SBÖA-K-K17: “İlk insanların vücut yapısı ağır işler yapmalarına elverişli değilken, zamanla gereksinimlerle birlikte vücut yapısı değişmiştir.” SBÖA-K-K18: “Tarım kültürü Doğu’ya ve Batı’ya göre değişir. Zamana göre teknolojiyle de değişir.” SBÖA-K-K26: “Hayvanlar evcilleştirildiğinden beri insan ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılmıştır.” SBÖA-K-K28: “Geçmişte ve günümüzde insanların uğraştığı tarımı bize anlatıyor. Yapılan uğraşları, insanların gücünü anlattığı için.” SBÖA-E-K29: “Teknoloji ile insan yaşamında neler değişti. Önceden insanlar neler yaparak bir şeyler elde ediyordu, şimdi nasıl elde ediyorlar. Karşılaştırır.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K2: “İnekler tarlayı sürüyor. Tarlada geçmişe ait bir şey bulmadıkları sürece alakası yoktur.” SBÖA-E-K8: “Çiftçilik, köylülerin antropolojiyle ilgisi olduğunu düşünmüyorum.” SBÖA-E-K11: “Çünkü hayvancılığı anlatıyor.” SBÖA-E-K15: “Tarımla alakalı.” SBÖA-E-K25: “Cumhuriyetin ilk yıllarından bir resim görmekteyiz. Ne yazık ki alakalı değil.” SBÖA-K-K41: “İnsanların yaptığı ekonomik faaliyetlerle antropoloji ilgilenmez.”

Tablo 15. On İkinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 12		f	Neden	f
	Evet	43	İnanç-Mitler-Batıl	33
			Sembol-Simge	19
			Kültür	11
			İnsan	6
			Fizik Antropoloji	6
			Geçmiş-zaman-ata	4
			Araştırma-inceleme	1
			Kazı-kalıntı	1
			Mekânın etkisi	1
			Diğer bilim dalları	1
	Hayır	19	İnanç	10
			Fizik Antropoloji	2
			Sembol-Simge	2
			Diğer bilim dalları	1
			Alakalı değil	1
Kültürel Antropoloji (Dinsel simgeler)	Fikrim Yok	8	Boş	14
Toplam		70		113

Tablo 15 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=43) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok inanç-mitler-batıl (f=33) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra sembol-simge (f=19) ve kültür (f=11) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=19) cevapları ise, inanç (f=10) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K42: “İnsanların farklı inanışları, dini hayatları, içinde bulundukları dini yaşantı.”

SBÖA-K-K44: “Dini simgeler insanlar tarafından simgelenmiş, benimsenmiş ve bu sebeple insanlarla ilişkilidir, yani antropolojiyle.”

SBÖA-K-K45: “Antropoloji din ile ilgilidir.”

SBÖA-E-K49: “Din insan kafatasını dahi şekillendirir. Bazı Afrika toplumlarında yeni doğan bazı çocuklar din adamı seçilir ve kafataslarına...”

SBÖA-E-K51: “Çünkü semboller insanları, kültürlerini, yaşadığı coğrafyayı ve inançları hakkında bilgi verir.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-K-K46: “Daha çok kültürle yani sosyoloji ile ilgili olduğunu düşünüyorum.”

SBÖA-E-K47: “Benimsenen dinler antropolojinin çalışma alanına girmez.”

SBÖA-K-K50: “Din ile antropolojinin arasında ilişki kuramadım.”

Tablo 16. On Üçüncü Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 13		f	Neden	f
	Evet	25	Kültür	15
			İnsan	6
			Mekânın etkisi	6
			Fizik Antropoloji	4
			Geçmiş-zaman-ata	2
			Görüşme	1
			Diğer bilim	1
			Araştırma-inceleme	1
	Hayır	31	Kültür	10
			Alakalı değil	3
Kültürel Antropoloji (Yayla hayatı, konar-göçerlik)	Fikrim Yok	14	Diğer bilim dalı	1
			Boş	30
			Fikrim yok	1
Toplam		70		81

Tablo 16 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte biri (n=25) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=15) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra insan (f=6) ve mekânın etkisi (f=6) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=31) cevapları ise, kültür (f=10) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K52: "Köydeki sosyal hayatı anlatmasından dolayı"

SBÖA-K-K56: "Ekonomik faaliyetlerin ve coğrafi koşulların insan yapısına etkisi."

SBÖA-K-K57: "Yaşam stilleri, yaşama koşullarını inceler."

SBÖA-E-K58: "Yerleşim ve yaşam tarzını inceler."

SBÖA-E-K61: "Coğrafi antropolojiyi içeren bir görsel."

SBÖA-E-K63: "Coğrafyaya göre yaşam tarzı ve yaptığı faaliyet bakımından coğrafya insanı etkiler, o yüzden."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K54: "Hayvancılıkla ilgili."

SBÖA-E-K55: "Hayvancılık yapmanın bir ilgisi yok."

SBÖA-E-K60: "Kültürel bir resim."

SBÖA-E-K1: "Hayvancılık yapan bir grup, nesilden nesile aktararak."

SBÖA-E-K2: "Köyde koyun otlatılıyor. Geçmişe dair bir iz, bir ses yoktur."

SBÖA-K-K3: "Antropoloji kültürle ilgilenmez."

Tablo 17. On Dördüncü Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 14		f	Neden	f
	Evet	33	Fizik Antropoloji	27
			İnsan	4
			Değişim-süreklilik-gelişim	3
			Görüşme	2
			Araştırma-inceleme	2
			Eğitim-öğretim	2
			Kültür	1
			Geçmiş-zaman-ata	1
Fizik Antropoloji (Evrin teorisi)	Hayır	16	Fizik Antropoloji	2
			Alakalı değil	1
			Turizm	1
	Fikrim Yok	21	Boş	29
			Fikrim yok	3
Toplam		70		78

Tablo 17 incelendiğinde katılımcıların yarıya yakını (n=33) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok fizik antropoloji (f=27) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra insan (f=4) ve değişim-süreklilik-gelişim (f=3) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=16) cevapları ise, fizik antropoloji (f=2) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları: SBÖA-K-K9: “Hayvan ve insan ırkına ilişkin araştırmalar yapılabilir.” SBÖA-K-K17: “Maymunların insanlara hareket kabiliyeti dolayısı ile yakınlığı, insanların hayvanlardan gelebileceği sorusunu doğurur, antropoloji bunu inceler.” SBÖA-K-K18: “Bir deney galiba. Çok tatlı bir fotoğraf, maymunlar zekidir ama o zekâları ile gün gelip insana dönüşmeleri düşüncesi yanıltır.” *Hayır Cevapları:*

SBÖA-E-K13: “İnsan ırkı ile alakası yoktur.” SBÖA-K-K31: “Turistik amaçlı gidilmiş olabilir.” SBÖA-E-K2: “Normal yan yana durulmuş, ilgisi yok.”

Tablo 18. On Beşinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 15		f	Neden	f
	Evet	42	Kazı-kalıntı	16
			Fizik Antropoloji	13
			Araştırma-inceleme	10
			Diğer bilim dalları	9
			Geçmiş-zaman-ata	5
			Kültür	4
			İnsan	4
			Mekânın etkisi	1
Fizik Antropoloji (Paleoantropoloji)	Hayır	17	Diğer bilim dalı	9
			Fizik Antropoloji	2
			Kazı	2
			İnsan bilimi	1
Fizik Antropoloji (Paleoantropoloji)	Fikrim Yok	11	Kültür	1
			Boş	10
			Fikrim yok	3
Toplam		70		90

Tablo 18 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=42) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kazı-kalıntı (f=16) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra fizik antropoloji (f=13), araştırma-inceleme (f=10) ve diğer bilim dalı (f=9) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=17) cevapları ise, diğer bilim dalı (f=9) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K61: “Ayak izini inceleyen bir resim olduğu için antropoloji ile ilgilidir.” SBÖA-K-K57: “Ayak ve insan anatomisini incelemesi.” SBÖA-K-K48: “İnsanlar tarih boyunca geçmişi merak etmiştir ve fırsat buldukça geçmiş aydınlatmaya çalışmıştır.” SBÖA-K-K46: “Kazı çalışmasıyla bulunup arkeolojiden yararlanıldığı için ilgilidir. (Ayak izi olduğu için).”

Hayır Cevapları:

SBÖA-K-K50: “Antropoloji insan bilimdir, alakası yoktur.” SBÖA-K-K44: “Resim arkeolojiyle ilgilidir, kazı olan bir resim.” SBÖA-K-K19: “Arkeolojik bir kazı olduğunu düşünüyorum. Antropoloji ile alakalı değildir.” SBÖA-E-K63: “Arkeoloji ile ilgili bence.”

Tablo 19. On Altıncı Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 16		f	Neden	f
	Evet	22	Kültür	19
			İnsan	6
			İnanç-mit-batıl	3
			Geçmiş-zaman-ata	2
			Mekânın etkisi	1
			Kültürel Antropoloji	1
			Hayır	34
Fizik Antropoloji	1			
Kazı	1			
Diğer bilim	1			
İnsan bilimi	1			
Kültürel Antropoloji (Ebru sanatı, Sanat)	Fikrim Yok	14	Boş	25
			Fikrim yok	6
			Toplam	70

Tablo 19 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte biri (n=22) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=19) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra insan (f=6), inanç-mit-batıl (f=3) kategorileri tekrarlamıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=34) cevapları ise, kültür (f=13) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K18: “Bir kuşu gözlemleyip kendince yorumlamış. Yorumlar, içinde bulunduğu kültüre göre şekillenir.”

SBÖA-K-K26: “Sanat toplumun yapısını ve yaşantısını konu alır. Hayvan figürleri gündelik hayatta yer tutar.”

SBÖA-E-K29: “İnsanlar ve sanata bakış açıları, farklılıkları.”

SBÖA-K-K30: “Zannediyorum ki eskiden yapılan tablolar. Çin veya Osmanlı kültürü.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K2: “Bir sanat eseri yerin altından çıkmadığı sürece alakası yoktur.”

SBÖA-K-K3: “Antropoloji kültür ile ilgilenmez.”

SBÖA-E-K10: “Resim antropoloji ile ilgili değil.”

SBÖA-E-K11: “Resimlerle ilgili olduğunu düşünmüyorum.”

SBÖA-E-K14: “Bu resim sanatla ilgilidir.”

SBÖA-K-K19: “Tavus kuşu hayvanlar âleminde bir ırk, doğal türdür.”

Tablo 20. On Yedinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 17		f	Neden	f
	Evet	42	Kültür	24
			Fizik Antropoloji	12
			İnanç-mit-batıl	11
			İnsan	7
			Araştırma-inceleme	6
			Geçmiş-zaman-ata	5
			Değişim-süreklilik-gelişim	3
			Sembol-simge-resim	2
	Hayır	11	Kültür	6
			İnanç-dini sembol	1
Kültürel Antropoloji (Yerel dans, Sanat)	Fikrim Yok	17	Geçmiş	1
			Boş	15
			Fikrim yok	7
Toplam		70		100

Tablo 20 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=42) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=24) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra fizik antropoloji (f=12), inanç-mit-batıl (f=11) ve insan (f=7) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=11) cevapları ise, diğer kültür (f=6) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K64: “İnsanın doğayla birleşmesi ve doğanın ona sunduğu şeyler için ayin yapılması.”

SBÖA-E-K61 “Dini ritüel ve kültürel bir olay olduğundan antropolojiyi içerir.”

SBÖA-K-K39: “İnsan olduğu yerde ve toplumun özelliğini gösterdiği yerde antropolojiyle ilişkilidir.”

SBÖA-K-K17: “Kesinlikle ilişkilidir. Antropoloji bilimi, ırkı, inanışları ve bunların insanlar üzerindeki etkilerini inceler.”

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K55: “Kültürle ilgilidir yani bir yaşam biçimidir.”

SBÖA-E-K47: “Kültürün alanına girer.”

SBÖA-E-K14: “Kabile şamanı ayin yapıyor.”

Tablo 21. On Sekizinci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 18		f	Neden	f
	Evet	28	Görüşme	15
			Kültür	6
			İnsan	6
			Araştırma-inceleme	4
			Fizik Antropoloji	3
			Kazı-kalıntı	2
			Diğer bilim dalları	2
			Geçmiş-zaman-ata	2
			Değişim-süreklilik-gelişim	2
			Eğitim-öğretim	2
			Sembol-simge-resim	1
			Görüşme	6
			Alakalı değil	5
			Geçmiş	1
			İnsan bilimi	1
Kültürel Antropoloji (Görüşme, araştırma)	Fikrim	22	Fikrim yok	8
	Yok			
Toplam		70		66

Tablo 21 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=28) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok görüşme (f=15) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra fizik kültür (f=6), insan (f=6) ve araştırma-inceleme (f=4) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=20) cevapları ise, diğer görüşme (f=6) ve alakalı değil (f=5) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-K-K48: “İnsanlar gelişimlerini sağlamak için birbirlerinin düşüncelerine önem vermişler ve bunları kaydederek bilgiyi muhafaza etmişlerdir.” SBÖA-K-K34: “Her türlü fikir paylaşımı insanı anlamaya ve anlamlandırmaya yönelik olduğu için ilişkilidir.” SBÖA-K-K5: “Değişik ırktan insanlar birbiriyle röportaj yapıyorlar. İrkları hakkında bilgi sahibi olsunlar diye.” SBÖA-E-K1: “Farklı bir ırkla ilgili röportaj yapılarak bilgi ediniliyor.”

Hayır Cevapları: SBÖA-K-K39: “Sohbet ediyorlar, daha çok röportaj yapıyorlar.” SBÖA-K-K32: “Röportaj yaptıklarını düşünüyorum.” SBÖA-E-K14: “Bir grup insan röportaj yapıyor.”

Tablo 22. On Dokuzuncu Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 19		f	Neden	f
	Evet	42	Kültür	34
			Fizik Antropoloji	6
			İnsan	5
			Kültürel Antropoloji	3
			Geçmiş-zaman-ata	2
			Değişim-süreklilik-gelişim	2
			Araştırma-inceleme	1
			İnanç-mitler-batıl	1
			Mekânın etkisi	1
			Hayır	20
Diğer bilim dalı	1			
Kültürel Antropoloji (Yerel dans, Sanat)	Fikrim Yok	8	Boş	17
			Fikrim yok	3
Toplam		70		83

Tablo 22 incelendiğinde katılımcıların yaklaşık üçte ikisi (n=42) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=34) kategorisi tekrarlanmıştır. Daha sonra fizik antropoloji (f=6), insan (f=5) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=20) cevapları ise, diğer kültür (f=7) kategorisinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K61: "Kültürel bir dans figürü olduğundan kültürel antropolojiyi içerir."

SBÖA-K-K56: "Kültürün insana etkisi ile birlikte insan faaliyetlerinin değişmesi."

SBÖA-E-K51: "Antropoloji için gerekli insanların örf ve adetleri, dans etme şekilleri ırkları hakkında bilgi verir."

SBÖA-K-K44: "Yöresel kıyafetler, danslar, insan tarafından ortaya konulduğu için. Arkalarındaki tarihi bina yine aynı şekilde."

SBÖA-K-K17: "Sanat, müzik, dans farklı coğrafyalarda farklı değişiklikler göstermektedir. Bu da gelenekleri oluşturur."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K60: "Kültürel bir fotoğraf."

SBÖA-E-K47: "Etnografyanın içine girer."

SBÖA-K-K31: "Özel gün kutlaması var."

SBÖA-K-K19: "Hint bir topluluktur ırk değildir, millettir."

SBÖA-E-K13: "Kültürle alakalıdır."

Tablo 23. Yirminci Görsele Ait Bulgular

Fotoğraf 20		f	Neden	f
	Evet	19	Kültür	6
			Araştırma-inceleme	6
			Geçmiş-zaman-ata	4
			Diğer bilim dalları	3
			Değişim-süreklilik-gelişim	2
			İnsan	1
			Fizik Antropoloji	1
			Eğitim-öğretim	1
	Hayır	24	Kültür	5
			Diğer bilim dalı	5
Kültürel Antropoloji (Alan Çalışması)	Fikrim Yok	27	Alakalı değil	2
			Boş	31
			Fikrim yok	10
Toplam		70		77

Tablo 23 incelendiğinde katılımcıların üçte birinden azı (n=19) görselin antropolojiyle ilişkili olduğunu belirtmişlerdir. Görselin antropolojiyle ilişkilendirmesinde ise en çok kültür (f=6) ve araştırma-inceleme kategorileri tekrarlanmıştır. Daha sonra geçmiş-zaman-ata (f=4), diğer bilim dalları (f=3) kategorileri tekrarlanmıştır. Hayır diyen katılımcıların (n=24) cevapları ise, diğer kültür (f=5) ve diğer bilim dalları (f=5) kategorilerinde kümelenmiştir. Buna ilişkin katılımcı görüşleri aşağıdaki şekildedir:

Evet Cevapları:

SBÖA-E-K69: "Hangi ırkın neleri yediği, neler yaptığının yönünden inceler."

SBÖA-E-K61: "İnsanların yemek yeme biçimi, şekli kayıt altına alınıyor."

SBÖA-E-K38: "Bilim insanları insan davranışlarını ve ilişkilerini incelediği için antropoloji ile ilişkilidir."

Hayır Cevapları:

SBÖA-E-K58: "Doktorlar çocukların ete verdikleri tepkiyi ölçüyorlar. Psikoloji veya sosyoloji alanı."

SBÖA-K-K39: "Sosyal psikoloji veya psikolojik bir deneye benziyor."

SBÖA-K-K31: "Tıp alanı ile ilgili bir araştırma ya da deney var."

SBÖA-E-K14: "Çocuklar yemek yiyorlar."

Tablo 24. Antropoloji-Sosyal Bilgiler İlişkisi Hakkında Katılımcı Görüşleri

Kategoriler	f	
	Ders öncesi	Ders sonrası
İnsan	31	18
Tarih-Coğrafya	18	8
Kaynak	18	6
İletişim	12	2
İrk	12	4
Kültür	11	25
Bakış açısı	11	6
Mekân-yer	2	1
Etkili Öğretim	2	3
Hayattan kesit	1	3
Ortak çalışma alanı	-	39
Fayda-katkı sağlama	-	13
Araştırma	-	3
Aktarım	-	3
Değişim	-	2
Boş	1	-
Toplam	119	136

Tablo 24 incelendiğinde katılımcıların ders öncesindeki cevaplarının en çok insan (f=31), tarih-coğrafya (f=18), kaynak (f=18), iletişim (f=12), ırk (f=12), kültür (f=11) ve bakış açısı (f=11) kategorilerinde kümelendiği görülmektedir. Ders sonrası katılımcıların cevaplarını incelediğimizde sırasıyla ortak çalışma alanı (f=39), kültür (f=25), insan (f=18) ve fayda-katkı sağlama (f=13) en sık tekrarlanan kategoriler olarak belirlenmiştir. Katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri ders öncesi ve sonrası olmak üzere belirtilmiştir:

"Sosyal bilgiler insanı tüm yönleriyle konu edinir. İnsanın çevreyle etkileşimini, yaptıklarını incelemek için insanın fiziksel, biyoloji, iskelet, kafa yapısını, sinir yapısını bilmek gerekir." (K36, K, Ders Öncesi).

"Sosyal bilgilerin temel konusu insan ve yaşadığı toplulukla ya da başka topluluklarla olan ilişkisini ele aldığından, antropoloji ile ilişkisi olumlu açıdan vardır." (K36, K, Ders Sonrası).

"Sosyal bilgiler tarih, coğrafya gibi alanlarla uğraşır. Tarih demek insan demektir. Geçmişteki insanların iskelet, kafatası kalıntısını tarih ve antropoloji iç içe inceler." (K49, E, Ders Öncesi). "Sosyal bilgiler doğrudan insanla ilişkili

olduğu için antropoloji biliminden yardım almak gerek. Çünkü antropoloji o toplumu tanır, bilgilidir. Sosyal bilgilerde bu bilgi birikiminden yararlanmalıdır.” (K49, E, Ders Sonrası).

İkinci Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 25. Antropoloji Bilgisinin Sosyal Bilgiler Öğretmeninin Yararlılığına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Kategoriler	f		Günlük ifadeleri
	Ders Öncesi	Ders Sonrası	
Bilgi	40	4	En hoşlandığım kısım Beypazarı'na gidip röportaj yaptığımız nokta oldu.
Alan bilgisi	22	26	Zamanda yolculuğa çıkmış gibi hissettim. Kendi dünyamın dışına çıktım. Daha önce hiç böyle bir mesleğin (Çarıkçılık) farkında değildim.
Gerçekçi-Bilinçli-Milli	13	2	Kültürel açıdan da zenginleştiğimi düşünüyorum. İleride öğretmen olduğumda derslerimde kullanabileceğim materyaller, sunular biriktirdim (K52, K).
Yöntem-teknik	12	4	En hoşlandığım nokta farklı mesleği tanımak oldu. Aslında her zaman gördüğümüz bir yapının ne işe yaradığını, nasıl yapıldığını bilmediğimiz için alelade bir eser gibi geliyordu.
Kaynaklık etme	11	17	Fakat bu mesleği (Alem) öğrendikten sonra yapım aşamasındaki zorlukları öğrendikten sonra yapıları saygım arttı (K17, K).
Kültürü yorumlama	8	31	
Değişim-süreklilik-geçmiş	8	9	
Fikrim yok	4	1	
Ortak noktasının insan olması	3	4	
Boş	3	-	
Kolaylık	-	15	
Örnek-etkili vatandaş yetiştirme	-	2	
Aktarma-öğretim	-	27	
Farklı bakış açısı	-	7	
İhtiyaç	-	2	
Toplam	124	151	

Tablo 25 incelendiğinde katılımcıların ders işlemeden önceki cevaplarının en çok bilgi (f=40), alan bilgisi (f=22), gerçekçi-bilinçli-milli (f=13), yöntem-teknik (f=12), kaynaklık etme (f=11) kategorilerinde kümelendiği görülmektedir. Ders işlendikten sonra katılımcıların cevapları en çok kültürü yorumlama (f=31) kategorisinde yoğunlaşmıştır. Bunu aktarma-öğretim (f=27), alan bilgisi (f=26) ve kaynaklık etme (f=17) olarak sıralanmıştır. Katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri ders öncesi ve sonrası olmak üzere belirtilmiştir:

“Sosyal bilgiler öğretmeni, insanlar hakkında fikir sahibi olmak zorundadır. Bunun yolu da antropoloji, psikoloji gibi dallardan yararlanmaktan geçiyor.” (K34, K, Ders Öncesi).

“İnsanları, toplumları, kültürleri anlamak, bilmek açısından antropoloji bilgisi önemlidir. Bunu da sosyal bilgiler öğretmenin bilmesi gerekir. Farklı birçok alanı kapsayan bir dersin hocası olduğumuz için.” (K34, K, Ders Sonrası).

“İnsan yapısını, fiziki özelliklerini geçmişten günümüze karşılaştırarak yorum yapabilen bir birey olmak ve bunu öğrencilerine aktarabilmek için bir öğretmenin antropoloji bilmesi gerekir.” (K29, E, Ders Öncesi). “Bir insanın giyiminde nelerin etkili olduğu davranışlarında kültürün etkili olduğu gibi aslında bir şeyin altında neyin yattığını çocuklara aşılayıp onların yorum yapmasını sağlamak.” (K29, E, Ders Sonrası).

Üçüncü Araştırma Sorusuna Yönelik Bulgular

Tablo 26. Sosyal Bilgiler Lisans Programında Antropoloji Dersi Almanın Gerekliliğine İlişkin Katılımcı Görüşleri

	Boş		Evet		Hayır		Kararsızım		Fikrim yok		Toplam	
	DÖ	DS	DÖ	DS	DÖ	DS	DÖ	DS	DÖ	DS	DÖ	DS
	1	-	62	64	3	-	2	1	2	1	70	66
Kategoriler												
İçerik			42	33	1						43	33
Bilgi-ırk			13	11							13	11
Bilinç			7	4							7	4
Fayda-yarar			-	17							-	17
Kültür			-	10							-	10
İnsan-insanı anlamak			-	10							-	10
Yansıtma			-	7							-	7
İletişim			3	1							3	1
Geçmiş ve gelecek			-	5							-	5
Zenginleştirme			3	7							3	7
Duyuşsal			3	3							3	3
Toplam			71	108	1		-		-		72	108

DÖ: Ders öncesi, DS: Ders sonrası

Tablo 26 incelendiğinde katılımcıların tamamına yakınının ders öncesi (n=62) ve sonrasında (n=64) antropoloji dersinin sosyal bilgiler programında gerekli bulduklarına dair olumlu fikre sahip oldukları görülmektedir. Bununla ilgili olarak ders öncesi ilişkilendirmeleri ise daha çok içerik (f=42), bilgi-ırk (f=13) kategorilerinde olduğu görülmektedir. Başka bir ifadeyle katılımcılar antropolojinin konularının ve antropolojinin insan ırklarına dair sağladığı bilgilerin sosyal bilgilerin içeriğiyle ilişkili olduğunu düşünmektedirler. Ders sonrası ilişkilendirmede en sık tekrarlanan kategori içeriktir (f=33). Bunu fayda-yarar (f=17), bilgi-ırk (f=11), kültür (f=10) ve insan-insanı anlamak (f=10) kategorileri takip etmiştir. Katılımcıların konuya ilişkin düşünceleri ders öncesi ve sonrası olmak üzere belirtilmiştir:

“Kesinlikle vardır. Öncelikle bir öğretmen olarak insanı tanımalıyız ve de sosyal bilgiler gibi insanı, insanın gelişimini konu alan bir ders alanda en iyi sonuca ulaşmak için antropoloji dersini almalı.” (K48, K, Ders Öncesi).

“Vardır. Çünkü sosyal bilgiler çok kollu bir derstir ve antropoloji olmazsa olmazdır. Dersi alacak olan insanın geçmişi hakkında bilgi verir.” (K48, K, Ders Sonrası).

“Evet çünkü hem zevkli hem de bilgi açısından doyurucu bir konu. Bir sosyal bilgiler öğretmenine çok şey katabilir.” (K55, E, Ders Öncesi)

“Kesinlikle gereklidir. Çünkü bizim büyük eksikliklerimizden biri toplumumuzu doğru ve iyi bir şekilde tanımamamızdır. Antropoloji dersi bu sorunu çözmek için önemli adımlardan biridir.” (K55, E, Ders Sonrası).

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu çalışmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının (SBÖA) antropolojiye ilişkin bakış açıları araştırılmıştır. Bu çalışmanın sonuçları ders öncesi katılımcılara gösterilen fotoğrafların yorumlanması ve ders öncesi-ders sonrası uygulanan antropolojiye yönelik görüş formunu içermektedir.

Çalışmanın birinci araştırma soru ile ilgili bulgulara göre “antropoloji nedir ve neyi araştırır?” sorusuna verilen cevaplardan en sık tekrarlanan kategori “ırk” (Atay, 2010) olmuştur. Bunu insan, zaman, kültür ve biyolojik/fiziksel özellik kategorileri izlemiştir. Burada ders öncesinde öğretmen adaylarının ön bilgilerinde antropoloji biliminin sadece ırkları ve özelliklerini araştıran bir sosyal bilim olduğu yönündedir. Irk’ın tek bir etken olarak, kültürel farklara neden olmayacağı savunabilecek bir tezdır (Güvenç, 2011, s. 53). Boas’a göre (1986) ırk bilinci vardır ve kökenleri araştırılmalıdır. Bu bilinci ifade etmek alışagelmış bir durumdur. Öyle ki antropoloji ırk bilimi değildir. Irk çalışmaları antropolojinin konularından sadece biridir. Münüsoğlu (2017) bazı antropologların “ırk” paradigmasıyla kurduğu ilişkiden dolayı antropoloji’nin “ırkbilim” olarak anılmaktan kurtulamadığını belirtmiştir. Ders sonrasında katılımcılara aynı soru yöneltildiğinde cevaplarının değiştiği görülmüştür. Katılımcıların ders öncesindeki ırk temelli ön bilgilerinin ders sonrasında değişerek kültür çerçevesine dönüştüğü belirlenmiştir. Fizik antropoloji eksenindeki cevapların tekrarlanma sıklığı azalmış da olsa varlığını sürdürmüştür. Ayrıca ders öncesinde bulunmayan araştırma-inceleme, değişim-süreklilik-gelişim gibi bazı kategorilerin de ders sonrasında eklendiği görülmüştür. Burada antropolojinin insanın fiziksel özelliklerini ve oluşturduğu kültürü bir gelişim sürecinde incelemesi katılımcıların ders sonrasında farkına vardığı bir gerçekliktir. Naylor ve Diem’e göre (1987) de, insan ve insan durumu ile ilgili bütüncül bir çalışma olarak tanımlanabilen antropoloji, insanın fizyolojik özelliklerinin ve kültürlerinin doğası ve evrimi ile ilgili çalışmaları içermektedir. Antropolojide gerçekleştirilen çalışmalar ağırlıklı olarak kültür merkezlidir (Akpınar, 2015). Antropoloji kapsamı içerisinde insanlar fiziksel çevrelerini çeşitli yollarla anlamaya ve yorumlamaya çalışmaktadırlar (Savage & Armstrong, 2004). Boas’ın ifade ettiği gibi antropoloji, zaman ve mekâna bağlı kalmaksızın tüm insanlığı araştırmaktadır (1938). Başka bir ifadeyle, antropoloji, insanı biyolojik ve kültürel özelliklerini incelerken aynı zamanda insanlığı bir bütün olarak ele alır (Akıncı Çötök, 2016). Güvenç’e göre (2011) kültür, temel biyolojik ihtiyaçları ve bunlardan doğan ikinci derecedeki ihtiyaçları, çoğu zaman ve önemli ölçüde karşılamaktadır (s. 132). Bates’e göre (2009) antropolojik araştırma çağdaş kültürlerin karşılaştırmalarını ve kültürel ve biyolojik değişimlerin incelenmesini içermektedir. Parker (2001) antropolojinin kültür kavramı üzerine kararlı bir şekilde yoğunlaştığı için eşsiz olduğunu vurgulamıştır. Kültür, diğer canlılardan farklı olarak insana özgüdür, kültür öğrenilir ve kalıtsal olarak kazanılmaz (Martorella, Beal & Bolick, 2005). Bu nedenle antropoloji, öğrencilere mensubu oldukları insanlık ailesinin ve onun oluşturduğu kültürün geçmişten bugüne gelişimini izleme imkânı sunduğu için sosyal bilgiler açısından önem taşımaktadır (Öztürk, 2012). Kaldı ki sosyal bilgilerin amaçlarından biri de geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında insanlığın gelişimini öğrencilere kavratmaktır.

Birinci araştırma sorusu ile ilgili katılımcılara yöneltilen ikinci soru, “antropolog kimdir, ne iş yapar?”dır. Bu soruya ders öncesinde katılımcıların verdiği cevapların çoğunlukla fizik antropoloji çerçevesinde olduğu bulunmuştur. Bu durum antropolojinin içeriği ve antropoloğun ne iş yaptığı yönünde katılımcıların ders öncesindeki fikirlerinin fizik antropoloji çerçevesinde yoğunlaştığını göstermiştir. Antropoloğun yaptığı işin kapsamına yönelik görüşlerinin ders sonrasında değiştiği belirlenmiştir. Ders öncesinde bulunmayan yeni bir kategori olan araştırma-inceleme en sık tekrarlanan olarak sürece dâhil edilmiştir. Bunu kültür, fizik antropoloji ve insan kategorileri izlemiştir. Katılımcılar ders sonrasında antropoloğun sadece insanın fiziki özelliklerini değil aynı zamanda oluşturduğu kültürün gelişim ve değişim sürecini incelediğini fark etmişlerdir. Barnard'a göre (2011) Franz Boas'ın zamanından

beri insanın kökenine ilişkin araştırmalar bilakis biyolojik, yani fiziksel antropolojinin sahası olarak görülmüştür. Çünkü bu tür araştırmalarda kendi kendini dışlayan sosyal antropoloji eksiktir. Sosyal antropoloji de insan davranışlarının karşılaştırmalı incelenmesidir (Tezcan, 2008). Bir grup olarak, antropologlar geçmiş veya şimdiki kültürel ortamda insan davranışını anlamaya ve tanımlamaya çalışırlar (Naylor & Diem, 1987). Savage ve Armstrong’a göre (2004) antropologlar insan kültürünü incelemektedir. Ellis (2007) de antropologların kültürleri araştırdığını belirtmişlerdir. Akpınar’a göre (2015) antropoloji salt bireyi değil, daha çok grup içerisindeki bireyi incelemektedir. Başka bir deyişle, antropologlar insanların fiziksel, sosyal ve kültürel özelliklerini anlamaya çalışırlar. Antropologlar, özellikle belirli bir gruptaki insan davranışlarının örüntülerine ve onların ortaya koyduğu ürünlere bütünsel olarak odaklanırlar (Maxim, 2010). Buna ek olarak antropologlar, gelişmiş vatandaşlık oluşturma çalışmaları yapmışlardır (Levinson, 2011).

Birinci araştırma sorusu ile ilgili katılımcılara yöneltilen üçüncü soruda ise katılımcıların antropoloji-sosyal bilgiler ilişkisi hakkındaki görüşleri sorgulanmıştır. Buna göre öğretmen adayları ders öncesinde söz konusu ilişkiyi açıklarken insan merkezli cevaplar vermişlerdir. Bunu tarih-coğrafya ve kaynak ifadeleri takip etmiştir. Burada katılımcılar gerekçelendirmede konularının insan olması, sosyal bilgilerin tarih-coğrafya gibi sosyal bilimlerden oluştuğu antropolojinin de bunlardan biri olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca sosyal bilgilere sunduğu verilerle antropolojinin kaynaklık ettiğini belirtmişlerdir. Bu durumun oluşmasında antropolojinin çeşitli sosyal bilimlere ve doğa bilimlerine dayanmasının etkili olduğu düşünülmektedir (Naylor & Diem, 1987). Ayrıca, antropologlar, davranış, ekonomi, siyaset bilimi, sosyoloji, psikoloji ve diğer sosyal bilimlerin unsurlarını araştırmalarına dâhil etmektedir (Ellis, 2007, s. 49). Bu yapı, antropoloji biliminin verilerini sosyal bilgiler açısından vazgeçilmez kılmaktadır. Farris’in (2011) belirttiği gibi, farklı bakış açılarına ve kültürel inançlara saygı gösterme davranışının geliştirilmesi sosyal bilgilerle ilişkilidir.

Birinci araştırma sorusu ile bağlantılı görsellerle ilgili sonuçlara göre, görsellerin tamamı antropoloji ile ilişkilendirilmiştir. İlişkilendirme, fizik antropoloji ve kültürel antropoloji boyutlarında gerçekleşmiştir. Antropolojinin çalışma alanı insan ve kültür olup, geçmişten günümüze akan süreçte insanoğlunun biyolojik ve kültürel çeşitliliğini inceler (Kabapınar, 2014). Fotoğrafları fizik antropoloji bağlamında yorumlayan katılımcılar ırk, evrim ve biyolojik özelliklere sık sık vurgu yapmışlardır. Fotoğrafları kültürel antropoloji bağlamında yorumlayan katılımcılar ise doğrudan değil de diğer bilim dalları ile ilişkisi çerçevesinde bu bağlantıyı kurmuşlardır. Başka bir sonuç da fotoğrafın antropoloji ile kültür bağlamında ilişkisi kurulsa da ırk vurgusunun sık sık yapılmasıdır. Dolayısı ile katılımcılar ilgili görseli kültür kavramı kapsamında antropoloji ile ilişkili görseller de bunu ırk ve fizik/biyolojik yapı ile ilişkilendirdikleri görülmüştür. Beş fotoğrafın (F.20, F.16, F.13, F.11, F. 3) ilişkilendirilmesinde hayır diyen katılımcı sayısı evet diyenlere göre fazla olmuştur. Bu fotoğrafların konusu sırasıyla gelenek, ekonomik faaliyet, yaylacılık-konar-göçerlik, sanat ve saha araştırması olmak üzere tamamı kültürel antropoloji ile ilgili fotoğraflardır. Bu fotoğraflarda ve genel olarak “kültür” kavramı antropolojinin konusu olarak görülmemektedir. Hâlbuki kültür, antropolojide merkezi bir kavramdır, coğrafyada yer kavramı gibidir (Martorella, Beal & Bolick, 2005). Katılımcıların antropolojinin daha çok ırk, evrim, geçmişte yaşamış insanlar, kazı, fiziksel buluntular gibi konularla ilişkili kurdukları sonucuna ulaşmıştır. Oysaki kültürel

antropologlar hem geçmişteki hem de günümüzdeki insan kültürüyle ilgilenirler (Haviland, Prins, Walrath & McBride, 2008). Bazı katılımcıların net bir şekilde “antropoloji kültürle ilgilenmez” şeklinde görüş bildirdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir sonuç da katılımcıların fikir yürütmedikleri fotoğraf sayısının çokluğudur. 10 fotoğrafla ilgili “fikrim yok” kategorisi çok sayıda tekrar edilmiştir. Bu fotoğrafların 1 tanesi fizik antropoloji ile ilgili diğerleri kültürel antropoloji ile ilgilidir. Özellikle saha araştırması, günümüz toplumlarında yapılan incelemeler, sanat ve gelenekler gibi konularda katılımcıların fikir yürütmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte, kazı, kemikler ve evrim gibi fizik antropolojinin çalışma alanı ile ilgili fotoğrafların büyük çoğunlukla antropoloji ile (fiziksel/biyolojik) ilişkilendirdikleri görülmüştür. Yine katılımcıların aslında fotoğrafın kültürel antropoloji (saha çalışması, katılımcı gözlem) ile ilgisi olmasına rağmen görseldeki siyah ve beyaz tenli insanlar nedeniyle (F.8 ve F. 10) ırk ve fizyolojik özelliklere vurgu yaparak fotoğrafı fizik antropoloji ile ilişkilendirmişlerdir. Çalışma sonuçlarına göre ortaya çıkan kategorilerden biri de “değişim, süreklilik ve gelişim”dir. Katılımcıların sıklıkla insanın hem fiziksel/biyolojik gelişimine ve değişimine hem de kültürel yönünün değişim ve gelişimine vurgu yaptıkları görülmüştür. Öztürk (2009)’e göre antropoloji, öğrencilerin, insanların geçmişten bugüne sürekli değişen hayat koşullarını öğrenmeleri, geçmiş, bugün ve gelecek hakkında açık kavram ve fikirler geliştirebilmelerine olanak verir. Antropoloji için değişim ve adaptasyon kavramları önemlidir (s. 19). Bir başka deyişle, antropolojinin alanı, geçmiş ve şimdiki insanları ve onların kültürlerini incelemektir (Smith, Kulinna, Vissicaro & Fredrickson, 2016). Ayrıca, antropoloji, tanımı gereği insanların kültürlerini ve çevrelerini bir bütünlük içerisinde bilimsel olarak çalışarak çoğunlukla birleştirici bir sosyal bilim olarak düşünülmektedir (Parker, 2001; Ellis, 2007). Sosyal bilgilerin amaçları gerçekleştirilecekse konu içeriği genişletilmelidir. Çeşitli sosyal bilimler ekonomi, sosyoloji, siyaset bilimi, psikoloji, felsefe, antropoloji, coğrafya ve tarih alanlarının içeriği kullanılmalıdır (Lonsdale, 1958). Antropolojinin sosyal bilgiler açısından müstakil bir alan olarak değil, öğretim açısından diğer disiplinlerle olan bağlantısı dikkate alınarak değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir. Arkeoloji, sosyoloji, tarih, coğrafya, psikoloji vb. sosyal bilimler disiplinleri yanında gerektiğinde fen alanlarına ait disiplinlerle de ilişki içerisinde değerlendirilmelidir. Bununla birlikte sosyal bilgiler öğretiminde yer alan sosyoloji ve coğrafya gibi derslerin kavranmasında da antropolojinin ayrı bir yeri olduğu öğrenci tarafından anlaşılabileceği belirtilebilir. Ayrıca sosyal bir varlık olan insanın diğer insanlarla, topluluklarla ve fiziki çevresiyle olan etkileşimi veya iletişimi de bir bütün olarak değerlendirilmeli, söz konusu disiplinler açısından da irdelenmelidir (Akdağ ve Sarı, 2011). Bir anlamda antropoloji, insanın kültürel çeşitliliğini araştırarak tarihin, mekânın ve yerelliğin rolünü birincil araç olarak göstermeye çalışır (Aldenderfer, 1996). Antropologlar kültürel genellemelere odaklanırlar (Russell III, Waters & Turner, 2014). Bu genellemeleri seçmek, kalıp yargılardan ziyade her kültürü kendi halklarının gözünden görmeye yardımcı olmaya odaklanırlar. Antropolog, grubu oluşturan bireyler arasındaki ya da bir bütün olarak gruptaki yapı, işlev ve davranışlar üzerinde yaratılan etkiyle ilgilenir (Boas, 1986). . Bu durum bireyin toplumsallaşmasını, içinde yaşadığı toplumun değerler sistemini ve kültürünü öğrenerek davranışa dönüştürülmesini sağlamada sosyal bilgilere katkı sağlamaktadır.

Çalışmanın ikinci araştırma sorusunda, antropoloji bilgisinin alan bilgisine katkılarına yönelik katılımcıların düşünceleri incelenmiştir. Ders öncesinde katılımcılar insanı anlamak için antropoloji biliminin verilere ihtiyaç olduğunu belirtmiştir. Bunun alan bilgisine yarar sağladığını vurgulamışlardır. Ders sonrasında ise çalışma

grubundakiler insanın oluşturduğu kültürü gelişim süreci içerisinde yorumlarken antropoloji biliminin katkı sağlayacağını ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmen olduklarında öğretim sürecinde yararlı olabilecek alan bilgileri içerdiğini dile getirmişlerdir. Bazı öğretmen adayları bu konudaki düşüncelerini öğretim sürecini zenginleştirmede kullanılacak bilgiler olarak açıklamışlardır. Sosyal ve beşeri bilimleri bir araya getiren sosyal bilgiler öğretiminin amaçları dikkate alındığında antropolojinin yeri anlaşılabilir (Akıncı Çötök, 2016). Antropolojinin insan yaşamının bir yönünü diğer yönleriyle ilişkilendirerek incelemesi anlamına gelen bütüncülük bakış açısı sosyal bilgilerin doğasıyla örtüşmektedir (Bates, 2009). Genç insanlar, bu düşünme şeklini öğrendikleri ölçüde, aynı oranda sezgisel ve ayırt edici olabilirler (Barr, Barth & Shermis, 2013). Böylece öğrenciler, insanlığın ilkel insandan modern insana kadar yaşamış oldukları hem fiziksel değişimi hem geçim şekillerinin evrimini hem de fiziki çevresiyle olan etkileşimini daha iyi anlamlandıracaklardır. Tüm bu değişimler, gelecek için önemli anlamlandırmalardır (Bodley, 2012).

Çalışmanın üçüncü araştırma sorusunda ise sosyal bilgiler lisans programında antropoloji dersinin bulunmasının gerekliliği sorgulanmıştır. Bu doğrultuda katılımcıların tamamına yakını gereklilik konusunda “evet” cevabını vermişlerdir. Öğretmen adayları düşüncelerini gerekçelendirirken hem ders öncesi hem de ders sonrasında içerik kategorisi ön plana çıkartmıştır. Bunu da bir sosyal bilgiler öğretmenin insanı, içinde yaşadığı toplumu ve kültürü anlamlandırırken antropoloji biliminin bilgisinin gerekli olduğunu belirten cümlelerle ifade etmişlerdir. Sosyal bilgilerdeki antropolojik bakış açısı öğrencilerin geçmiş ve bugün hakkında bilgi edinme becerisini geliştirerek önyargılarını anlamalarına ve dünyayı farklı çerçeveden görmelerine imkân tanımaktadır (Akıncı Çötök, 2016; Smith, Kulinna, Vissicaro & Fredrickson, 2016). Popson & Selig’e göre (2012), antropolojik unsurların öğrencilerin entelektüel ve sosyal gelişimleri üzerinde yadsınamaz bir etkisi vardır. Bu konuda temel bileşen neredeyse her zaman antropoloji eğitimi almış enerjik bir öğretmendir (s. 9). Öğrenciler sosyal bilgilerin günlük yaşamla ilişkili olduğunu gördüğü oranda sınıfla gerçek yaşam arasında anlamlı bir bağ kurmaktadır (Şimşek & Kaymakçı, 2015). Katılımcılar, grup günlüklerinde duygu-düşüncelerini ifade ederken takım arkadaşlarıyla işbirliği içerisinde sınıf dışında bir ürün ortaya koymanın olumlu etkilerinden söz etmişlerdir. Ayrıca farklı meslekleri tanıyarak öğretmen olduklarında kullanabilecekleri bilgilere ulaştıklarını işaret etmişlerdir. Arkeolojik kazı, gözlem ve yorumlama gibi antropologların bazı teknikleri öğrencilerin kullanımı için oldukça uygun olabilir (Russell III, Waters & Turner, 2014). Kültürel antropolojik bir bakış açısı aynı zamanda öğretmenlere kendi kültürlerini yeni yollar vasıtasıyla anlamaları için yardımcı olur (Bodley, 2011). Kimball (1971) sosyal bilgiler öğretim programının hem zihinsel hem de sosyal becerilerden oluşması gerektiğini ifade etmektedir. İnsana dair bütüncül bir bakış açısı kazanan öğretmen adayı sosyal bilgilerin eğitiminin önemli bir bileşeni olan küresel eğitime katkı sunacaktır (Münüsoğlu, 2015; Levstik & Tyson, 2010). Genel olarak değerlendirildiğinde, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının antropoloji dersinde gerçekleştirdiği öğretim etkinliklerinin ırk temelli açıklamaların yerini sosyal bilgiler ve kültür ilişkisi alması, bireysellikten kurtularak grup çalışması yapması noktalarında olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir.

ÖNERİLER

Bu araştırmanın bulguları çalışma grubunda yer alan katılımcıların görüşleri ile sınırlıdır. Genelleme yapmak mümkün değildir. Daha büyük örneklem grupları ile ve nicel gelenekte araştırmaların yapılmasının alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

ETİK METNİ

“Bu makalede dergi yazım kurallarına, yayın ilkelerine, araştırma ve yayın etiği kurallarına, dergi etik kurallarına uyulmuştur. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazarlara aittir.”

KAYNAKÇA

- Akdağ, H. ve Sarı, İ. (2010). Sosyal Bilgiler Öğretiminde Arkeolojinin ve Antropolojinin Yeri. R. Turan & K. Ulusoy (Ed.), *Sosyal Bilgilerin Temelleri* içinde (ss. 229-240). Ankara: Maya Akademi.
- Akinci Çötök, S. (2016). Antropoloji. D. Dilek (Ed.). *Sosyal Bilgiler Eğitimi* içinde (ss. 193-208). Ankara: Pegem Akademi.
- Akpınar, M. (2015). Antropoloji. A. S. Bilgili (Ed.). *Sosyal Bilgilerin Temelleri* içinde (ss. 81-90). Ankara: Pegem Akademi.
- Aldenderfer, M. (1996). Introduction. In Aldenderfer, M. & Maschner, H. D. G. (Eds.). *Anthropology, Space and Geographic Information System* (pp. 3-18). New York, NY: Oxford University Press.
- Atay, T. (2010). Değişimin Toplumsal ve Kültürel Sonuçları. *İktisat Dergisi*, 511-512: 171.
- Barnard, Alan (Alan J.), (2011). *Social Anthropology and Human Origins*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
- Barr, R., Barth, J. L. ve Shermis, S. S. (2013). *Sosyal Bilgilerin Doğası*. Çev. Ed., Cengiz Dönmez. Ankara: Pegem Akademi.
- Barth, J. L. (1991). *Elementary and Junior High/Middle School Social Studies Curriculum, Activities And Materials*. Lanham, Maryland: University Press of America.
- Bates, D. G. (2009). 21. Yüzyılda Kültürel Antropoloji: İnsanın Doğadaki Yeri. Çev. Ed., Suavi Aydın. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Beals, R. L. ve Hoiyer, H. (1991). “Antropolojinin Konusu ve Alanı.” Çev., G. Erginer. *Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi*, 35(2): 9-34.
- Boas, F. (1938) (Ed.). *General Anthropology*. New York, NY: D.C. Heath and Company.
- Boas, F. (1986). *Anthropology and Modern Life*. New York, NY: Dover Publications.
- Bodley, J. H. (2011). *Cultural Anthropology: Tribes, States, and the Global System* (5th ed.). Lanham, Md : AltaMira Press.
- Bodley, J. H. (2012). *Anthropology and Contemporary Human Problems* (6th ed.). Lanham, MD: AltaMira Press.
- Brophy, J., Alleman, J. & Halvorsen, A. (2018). *Powerful Social Studies for Elementary Students*. Boston, MA: Cengage Learning.

- Burstein, J. H. (Summer, 2014). "Integrating Arts: Cultural Anthropology and Expressive Culture in the Social Studies Curriculum." *Social Studies Research and Practice*, 9(2): 132-144.
- Creswell, J. W. (2012). *Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research*. Boston, MA: Pearson Education.
- Davey, L. (1991). "The Application of Case Study Evaluations." *Practical Assessment, Research & Evaluation*, 2(9). Available online: <http://PAREonline.net/getvn.asp?v=2&n=9>.
- Demircioğlu, İ. H. (2006). "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilimler Hakkındaki Görüşleri." *Bilig*, Kış(36): 113-124.
- Ellis, A. K. (2007). *Teaching and Learning Elementary Social Studies* (8th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Farris, P. J. (2011). *Elementary and Middle School Social Studies: An Interdisciplinary Instructional Approach* (6th ed.). Prospect Heights: Waveland Press.
- Güvenç, B. (2011). *İnsan ve Kültür*. İstanbul: Boyut Yayıncılık.
- Haviland, W. A. (2002). *Kültürel Antropoloji*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.
- Haviland, W. A., Prins, H. E. L., Walrath, D. ve McBride, B. (2005). *Cultural Anthropology: The Human Challenge* (11th ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Kabapınar, Y. (2014). *Kuramdan Uygulamaya Sosyal Bilgiler Öğretimi* (Hayat Bilgisi Öğretiminden Tarih Öğretimine). Ankara: Pegem Akademi.
- Kimball, S. (1971). "An Anthropological Perspective for Social Studies." *Council on Anthropology and Education Newsletter*, 2(3), 9-12.
- Kottak, C. P. (2011). *Anthropology: Appreciating Human Diversity* (14th ed.). New York, NY : McGraw-Hill.
- Levinson, B. A. U. (2011). Toward an Anthropology of (Democratic) Citizenship Education. In B. A.U. Levinson & M. Pollock (Ed). *A Companion to The Anthropology of Education* (pp. 279-298). Malden, MA: Blackwell Publishing Ltd.
- Levstik, L. S. ve Tyson, C. A. (Eds.). (2008). *Handbook of Research in Social Studies Education*. New York, NY: Routledge.
- Lonsdale, B. J. (1958). "Disciplines in Social Studies." *Journal Childhood Education*, 34(6): 262.
- Martorella, P. H., Beal, C. ve Bolick, C. M. (2005). *Teaching Social Studies in Middle and Secondary Schools*. New Jersey: Pearson Education.
- Maxim, G. W. (2010). *Dynamic Social Studies for Constructivist Classrooms: Inspiring Tomorrow's Social Scientists* (9th ed.). Boston, MA: Allyn & Bacon.
- McMillan, J. H. ve J. Schumacher, S. (2010). *Research in Education: Evidence-based Inquiry*. Boston, MA: Pearson Education.
- Milli Eğitim Bakanlığı (Ministry of National Education-MoNE). (2005). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretim Programı* (6-7. Sınıflar), Ankara: MEB Yayınları.
- MoNE. (2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6, 7, Sınıflar), Ankara: MEB Yayınları.

- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication.
- Miller, B. (2009). *Cultural Anthropology* (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Münüsoğlu, H. (2015). "From "Race" to "Culture" Interaction of Anthropology-folklore: The Case of The Faculty of Languages and History-geography". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 55(2): 127-142.
- Münüsoğlu, H. (2017). *İrk Lekesi*. Ankara: Heretik Yayıncılık.
- Naylor, D. T. ve Diem, R. (1987). *Elementary and Middle School Social Studies*. New York, NY: Random House, Inc.
- Nelson, M. R. ve Stahl, R. J. (1991). Teaching Anthropology, Sociology, and Psychology. In J. P. Shaver (Ed.), *Handbook of Research on Social Studies Teaching and Learning*. (pp. 420-426). New York, NY: Macmillan Publishing Company.
- Özbudun, S. ve Uysal, G. (2012). *50 Soruda Antropoloji*. İstanbul: 7 Renk Basım Yayın.
- Öztürk, C. (2006). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinler Arası Bir Bakış. İçinde, C. Öztürk (Ed.). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi: Yapılandırmacı Bir Yaklaşım* (ss. 21-50), Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Öztürk, C. (2012). Sosyal Bilgiler: Toplumsal Yaşama Disiplinlerarası Bir Bakış. C. Öztürk (Ed.), *Sosyal Bilgiler Öğretimi: Demokratik Vatandaşlık Eğitimi* içinde (Üçüncü baskı, ss. 1-31). Ankara: Pegem Akademi.
- Parker, W. C. (2001). History, Geography, and The Social Sciences. In W. C. Parker (Ed.), *Social Studies in Elementary Education* (pp. 96-142). New Jersey: Prentice-Hall.
- Patton, M. Q. (2015). *Qualitative Research & Evaluation Methods: Integrating Theory and Practice*. Los Angeles: Sage Publications.
- Popson, C. ve Selig, R. O. (2012). Putting Anthropology into Schools. *AnthroNotes*, 33(2): 9-16.
- Russell III, W. B., Waters, S. ve Turner, T. N. (2014). *Essentials of Middle and Secondary Social Studies*. New York, NY: Routledge.
- Şahin, M. ve Çetinoğlu, A. G. (2016). "Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Bölümlerindeki Ders ve Uygulamalara İlişkin Algıları." *E-International Journal of Educational Research*, 7(1): 50-69.
- Savage, T. V. ve Armstrong, D. G. (2004). *Effective Teaching in Elementary Social Studies*. New Jersey: Pearson Education.
- Şimşek, A. ve Kaymakçı, S. (2015). Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretiminin Amacı ve Kapsamı. A. Şimşek & S. Kaymakçı (Ed.) *Okul Dışı Sosyal Bilgiler Öğretimi* içinde (ss. 1-13). Ankara: Pegem Akademi.
- Smith, K., Kulinna, P. H., Vissicaro, P. ve Fredrickson, L. (2016). "Anthropology, Dance, and Education: Integrated Curriculum in Social Studies." *The Social Studies*, 107(1), 28-37, DOI: 10.1080/00377996.2015.1094725.
- Sunal, C. S. ve Haas, M. E. (2011). *Social Studies for the Elementary and Middle Grades: A Constructivist Approach* (4th ed.). Boston, MA: Pearson Education.
- Teddlie, C. ve Yu, F. (2007). "Mixed Methods Sampling: A Typology with Examples." *Journal of Mixed Methods Research*, 1(1): 77-100. Sage Publications 10.1177/2345678906292430 <http://jmmr.sagepub.com> hosted at <http://online.sagepub.com>.
- Tezcan, M. (2008). *Kültürel Antropoloji*. Ankara: Maya Akademi.

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yin, R. K. (2003). *Case Study Research: Design and Methods*. California: Sage Publications.

GÖRSEL KAYNAKÇA

1. Fotoğraf <http://www.fresnostatenews.com/2019/01/31/forensic-anthropology-and-the-stories-in-the-bones/>
2. Fotoğraf <https://www.reitix.com/Makaleler/Antropoloji-Nedir/ID=1336>
3. Fotoğraf <https://aysenozkaya.files.wordpress.com/2015/05/hc4b1dc4b1rellez-34.jpg>
4. Fotoğraf <https://aricomemoriaaragonesa.wordpress.com/2011/08/>
5. Fotoğraf <http://www.ancient-wisdom.com/caveart.htm>
6. Fotoğraf <https://tarihteniz.wordpress.com/2017/07/24/eski-turklerde-din-ve-inanis/>
7. <https://africandancebutler4.weebly.com/characteristics.html>
8. Fotoğraf <http://www.gambassa.com/Public/>
9. Fotoğraf <https://www.karamandan.com/m-11-39581.html>
10. Fotoğraf <http://www.insanbilimi.com/2012/03/antropolojinin-yontemi-nedir.html>
11. Fotoğraf <http://www.vayvaylikoyu.com/wp-content/uploads/2011/12/karasaban-ve-%C3%A7ift%C3%A7iler.jpg>
12. Fotoğraf <https://dipnots.com/2019/04/16/dinlerin-tanimi/>
13. Fotoğraf <https://www.canakkalematbuat.com/?Syf=18&Hbr=882370&/Binlerce-y%C4%B1ld%C4%B1r,-otun,-ku%C5%9Fun,-suyun-ve-ke%C3%A7inin-pe%C5%9Finde-umudu-kovalayan-Sar%C4%B1ke%C3%A7ililer-k%C3%BClt%C3%BCrlerini-inatla-ya%C5%9Fatma-sava%C5%9F%C4%B1m%C4%B1-veriyor.-Anadolu-Y%C3%B6r%C3%BCklerinin-kadim-ya%C5%9Fam->
14. Fotoğraf <http://www.insanbilimi.com/2013/10/bir-dalda-insan-bir-dalda-sempanze.html?view=magazine>
15. Fotoğraf <https://www.thecitizen.co.tz/news/New-footprints-stir-sex-debate/1840340-3486866-format-xhtml-v1brp3z/index.html>
16. Fotoğraf <https://www.arkeolojikhaber.com/haber-pompeiide-yeni-duvar-freskleri-ve-kosumlu-atlar-kesfedildi-12816/>
17. Fotoğraf <https://siberiantimes.com/other/others/news/siberian-shamans-throw-a-victory-ritual-to-support-russian-football-team/>
18. Fotoğraf <https://anthro.vancouver.wsu.edu/graduate-program/>
19. Fotoğraf https://www.123rf.com/photo_85788517_dancers-performing-classical-traditional-odissi-dance-at-konarak-sun-temple-konarak-orissa-india.html
20. Fotoğraf <https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2013/03/anthropology-inc/309218/>